

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації**

КОМПЛЕКСНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Тема

Формування регіонального туристичного продукту на основі етно - культурних парків Одеської області

Головний керівник кваліфікаційної роботи бакалавра
д.е.н., професор, зав. кафедри ТБтаР ОНТУ
Наталя ДОБРЯНСЬКА

Тема індивідуальної кваліфікаційної роботи бакалавра
Організація сімейної оглядової екскурсії до етнопарку Нью-Васюки

Здобувачка
Ангеліна КОБЕРНИК
4 курсу групи МТ-43
спец. 242 «Туризм»

Керівник:
д.е.н., професор, зав. кафедри ТБтаР
Наталя ДОБРЯНСЬКА

Консультант:
професор каф. ФОтаА Лариса ІВАНЧЕНКОВА

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 02 червня 2026 р., протокол № 10

Завідувачка кафедри ТБтаР

Наталя ДОБРЯНСЬКА

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут	ННІ готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та енології ім. О.О. Преображенського
Кафедра	туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри ТБтаР
Наталя ДОБРЯНСЬКА
10 березня 2026 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА**

Коберник Ангеліні Вікторівні

1. Тема роботи «Організація сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки»

Затверджена наказом ОНТУ від 02.02.2026 р. наказ № 77 - 03

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 30 травня 2026 р.

3. Вихідні дані роботи: навчальні посібники, підручники, наукові статті, статистичні дані, електронні ресурси.

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Проаналізувати теоретичні основи організації сімейного туризму та екскурсійної діяльності.

2. Охарактеризувати туристичні ресурси етнопарку «Нью-Васюки».

3. Розробити сімейну оглядову екскурсію до етнопарку «Нью-Васюки».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначення обов'язкових креслень)

Презентація: 16 слайдів

6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи (для кваліфікаційної роботи бакалавра):

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Лариса ІВАНЧЕНКОВА	10.03.2026р	20.05.2026р

7. Дата видачі завдання 10.03.2026р.

Керівник _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА

Завдання прийняв до виконання _____ Ангеліна КОБЕРНИК

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Затвердження теми КРБ	02.02.2026	виконано
2	Пошук та перегляд джерел інформації	30.03.2026	виконано
3	Написання першого розділу	09.04.2026	виконано
4	Написання другого розділу	19.04.2026	виконано
5	Написання третього розділу	29.04.2026	виконано
6	Написання висновку, формування списку використаних джерел, додатків	02.05.2026	виконано
7	Здача закінченої кваліфікаційної роботи	25.05.2026	виконано
8	Розробка презентації	29.05.2026	виконано

Здобувачка _____ Ангеліна КОБЕРНИК

Керівник роботи _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних веб-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувачка _____ Ангеліна КОБЕРНИК

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра

Робота містить 115 сторінок, 16 таблиць, 20 рисунків, список літератури з 40 найменувань, 3 додатків.

У даній кваліфікаційній роботі було розглянуто науково-теоретичні основи розвитку сімейного та етнографічного туризму, проаналізовано сучасний стан та інфраструктуру етнопарку «Нью-Васюки» та розроблено авторську сімейну екскурсію територією об'єкта. Основною метою виконання роботи є дослідження особливостей організації сімейного дозвілля та розробка нового туристичного продукту у вигляді сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки».

Завданням роботи передбачено: вивчити теоретичні основи сімейного туризму, дослідити концепцію «Edutainment» та інтерактивні методи навчання в екскурсійній діяльності; визначити сутність етнографічного туризму та особливості його організації; проаналізувати досвід роботи українських та зарубіжних етнопарків; надати загальну характеристику та проаналізувати інфраструктуру етнопарку «Нью-Васюки»; провести аналіз атракцій парку для різних вікових категорій - дітей та дорослих; здійснити аналіз конкурентного середовища та відгуків відвідувачів як показника якості послуг; розробити авторську програму сімейної оглядової екскурсії; скласти карту туристичного маршруту та розрахувати вартість екскурсії.

За результатами виконаної роботи сформульовано висновки щодо потенціалу етнопарку як основного об'єкта для сімейного відпочинку, проведено розрахунки вартості розробленого туру, а також візуалізовано маршрут оглядової екскурсії.

Одержані результати можуть бути використані етнопарком «Нью-Васюки» для розширення асортименту послуг, а також туроператорами при формуванні пакетних турів вихідного дня для сімей.

Рік захисту роботи 2026.

ANNOTATION

to the Bachelor's Qualification Thesis

The thesis consists of 115 pages, 16 tables, 20 figures, a list of references with 40 items, and 3 appendices.

This qualification thesis examines the scientific and theoretical foundations of family and ethnographic tourism development, analyzes the current state and infrastructure of the ethnographic park «New Vasyuki», and presents an original family excursion developed for the site. The primary goal of the research is to study the specifics of organizing family leisure and to develop a new tourism product in the form of a family sightseeing excursion to the ethnographic park «New Vasyuki».

The research focuses on addressing several key tasks clarifying the conceptual basis of family tourism alongside the «Edutainment» model and interactive teaching methods in excursion activities; defining the essence of ethnographic tourism and the specifics of its organization; analyzing the operational experience of Ukrainian and foreign ethnographic parks; providing a general description and infrastructure analysis of the ethnographic park «New Vasyuki»; analyzing the park's attractions for different age groups (children and adults); conducting an analysis of the competitive environment and visitor reviews as an indicator of service quality; developing an original program for a family sightseeing excursion; creating a tourist route map and calculating the price details of excursion.

Based on the research results, conclusions were formulated regarding the potential of the ethnographic park as a primary destination for family recreation, cost calculations for the developed tour were performed, and the sightseeing route was visualized.

The results obtained can be used by the ethnographic park «New Vasyuki» to expand its range of services, as well as by tour operators when forming weekend package tours for families.

Year of defense: 2026.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1	
Науково - теоретичні основи організації сімейного туризму та екскурсійної діяльності.....	10
1.1 Сімейний туризм та його роль в організації дозвілля.	10
1.2 Концепція «Edutainment» як сучасний інструмент екскурсійної діяльності.....	15
1.3 Інтерактивні методи навчання та їх застосування в екскурсійній діяльності.....	21
1.4 Сутність етнографічного туризму та особливості його організації.....	27
Висновки до 1 розділу.....	34
РОЗДІЛ 2	
Аналіз досвіду діяльності вітчизняних та міжнародних етнопарків та характеристика туристичних ресурсів етнопарку «Нью-Васюки».....	37
2.1 Вітчизняний та міжнародний досвід діяльності етнопарків.....	37
2.2 Загальна характеристика, інфраструктура та асортимент послуг етнопарку «Нью-Васюки».....	55
2.3 Аналіз конкурентного середовища та відгуків відвідувачів як показник якості послуг.....	65
Висновки до 2 розділу.....	75
РОЗДІЛ 3	
Розробка авторської сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки».....	77
3.1 Пропозиції щодо поліпшення діяльності етнопарку та розробка концепції авторської програми сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки»	77
3.2 Карта екскурсійного маршруту та особливості інтерактивної взаємодії з екскурсантами	87
3.3 Маркетингова стратегія та розрахунок вартості сімейної оглядової екскурсії.....	91
Висновки до 3 розділу.....	96
ВИСНОВКИ.....	98
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

У сучасних соціокультурних реаліях сімейний туризм еволюціонує з простого способу проведення дозвілля в потужний засіб соціалізації, виховання та гармонізації внутрішньо-сімейних відносин. В умовах панування цифрових технологій і надмірного інформаційного навантаження його актуальність пояснюється природною потребою у «якісному часі» (quality time), який батьки можуть присвятити дітям, занурюючись в активну та пізнавальну атмосферу.

Наукова значущість теми обґрунтовується необхідністю пошуку нових підходів в екскурсійній діяльності. Традиційні методи проведення екскурсій часто виявляються недостатньо ефективними для дитячої аудиторії, що стимулює інтерес до концепції «edutainment» (навчання через розваги). Поєднання ігрових технік, інтерактивних квестів та практичних майстер-класів у рамках екскурсій сприяє не лише підтриманню уваги дітей, а й глибшому засвоєнню культурно-історичних знань - аспекту, що все ще залишається маловивченим у вітчизняному туризмознавстві.

З огляду на суспільні запити українського туристичного ринку, важливість дослідження визначається зміненими пріоритетами споживачів. Скорочення можливостей міжнародних подорожей підвищує інтерес до місцевих рекреаційних зон, котрі можуть забезпечити безпечний і змістовний відпочинок. Особливістю таких локацій є етнопарки, як-от «Нью-Васюки», які мають значний потенціал для популяризації національної культури та екологічної освіти. Однак для максимально ефективного використання вищезазначеного ресурсу необхідним є розроблення високоякісних авторських екскурсійних програм, адаптованих до сучасних потреб сімей, що у свою чергу, впливає на конкурентоспроможність туристичних об'єктів та сприяє розвитку регіональної інфраструктури.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці авторської сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки» з використанням інтерактивних методів навчання.

Завданням роботи передбачено:

1. Вивчити теоретичні основи сімейного туризму, дослідити концепцію «Edutainment» та інтерактивні методи навчання в екскурсійній діяльності.
2. Визначити сутність етнографічного туризму та особливості його організації.
3. Проаналізувати досвід роботи українських та зарубіжних етнопарків.
4. Надати загальну характеристику та проаналізувати інфраструктуру етнопарку «Нью-Васюки».
5. Провести аналіз атракцій парку для різних вікових категорій - дітей та дорослих.
6. Здійснити аналіз конкурентного середовища та відгуків відвідувачів як показника якості послуг.
7. Розробити авторську програму сімейної оглядової екскурсії.
8. Скласти карту туристичного маршруту та розрахувати вартість екскурсії.

Об'єктом дослідження є процес функціонування та надання екскурсійних послуг у сфері сімейного туризму на базі етнопарку «Нью-Васюки».

Предметом роботи є сукупність теоретичних та практичних напрямів організації, розробки та просування авторських сімейних екскурсійних турів з використанням інтерактивних методів.

Для досягнення цілей дослідження використовувалися такі методи: абстрактно-логічний, монографічний, математично-статистичний, порівняльний аналіз, а також системний підхід до проектування маршруту.

Новизна отриманих результатів полягає у розробці авторської програми сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки», яка базується на поєднанні пізнавальних та розважальних елементів, а також в обґрунтуванні впровадження інтерактивної взаємодії як основного фактора залучення сімейної аудиторії.

Інформаційна база дослідження включала в себе наукові статті та монографії про екскурсійну діяльність, наукові праці з відповідної тематики, матеріали міжнародних конференцій та семінарів, внутрішню документацію етнопарку «Нью-Васюки», а також результати особистих спостережень та розрахунків автора.

Апробація результатів наукового дослідження. Окремі положення наукового дослідження було включено та апробовано на II міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні орієнтири», що відбулася 15-16 квітня 2026 р. в ОНТУ (Додаток А).

Практична цінність роботи. У результаті проведеної роботи розроблено готову програму сімейної екскурсії, складено карту маршруту «Сімейні етно-пригоди в етно-парку Нью-Васюки» та проведено розрахунки його економічної ефективності. Отримані результати можуть бути впроваджені в діяльність етнопарку «Нью-Васюки» для підвищення якості обслуговування сімейних груп та популяризації регіонального туризму.

Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел із 40 найменувань та 3 додатків. Загальний обсяг роботи становить 115 сторінок, містить 16 таблиць та 20 рисунків.

РОЗДІЛ 1

НАУКОВО - ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ СІМЕЙНОГО ТУРИЗМУ ТА ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Сімейний туризм та його роль в організації дозвілля

Сімейне дозвілля є важливим елементом спільного проведення часу, який передбачає залучення всіх членів сім'ї до різних форм активної чи пасивної діяльності. Воно сприяє зміцненню сімейних зв'язків, допомагає краще розуміти один одного, а також слугує засобом відновлення фізичних і духовних сил, впливаючи на формування особистості кожного члена родини. Саме в такому середовищі здійснюються взаємодія, взаємозбагачення та підтримка між поколіннями.

Сімейне дозвілля виконує важливу функцію зниження психологічної напруги і слугує інструментом для зміцнення гармонії в сім'ї. Розглянемо чотири основні функції сімейного дозвілля та їх характеристику (табл. 1.1)

Таблиця 1.1

Основні функції сімейного дозвілля

Назва	Характеристика
Комунікативна	Функція, що проявляється у спілкуванні та спільній сімейній діяльності, наприклад родинні свята, розваги, подорожі, відпочинок тощо.
Виховна	Прояв ефективної організації та управління вільним часом, правильний вибір форм і видів дозвілля.
Рекреаційна	Забезпечення можливості відновлення фізичних, психологічних і духовних сил кожного члена родини.
Ціннісно-орієнтаційна	Функція, якій характерний прояв через розвиток і засвоєння системи родинних цінностей, культурних і моральних норм, а також первинного соціального досвіду для дітей.

Джерело: сформовано автором на основі [1]

Окрім зазначеного в таблиці, сімейне дозвілля здатне виконувати й інші важливі функції, зокрема сприяти гармонізації подружніх та батьківсько-дитячих стосунків, зберігати й передавати родинні традиції і звичаї. Крім того, воно формує довіру до суспільства та готує молодше покоління до встановлення здорових соціальних взаємин [1].

Організація дозвілля є однією з визначних функцій сімейного життя, основною метою якої виступає відновлення та підтримка фізичного та психоемоційного здоров'я, а також задоволення широкого спектру духовних потреб родинного колективу. У сучасному суспільстві сім'я стикається із гострою потребою у різноманітності та динамічності культурно-дозвіллевої діяльності, прагнучи до нетипових і креативних форм проведення часу. Зазвичай сім'ї віддають перевагу спільним заняттям, що об'єднують покоління, однак очевидною є тенденція зосередження уваги саме на дитячих формах дозвілля порівняно із загальними сімейними заходами. Відповідальність за такі активності найчастіше покладається на матерів, тоді як спільне дозвілля, яке інтегрує всіх членів родини, залишається недостатньо розвиненим [2].

За сучасних умов, коли фізична дистанція між місцем праці та домом стала звичною реалією, діти часто відчужені від сімейних традицій, включаючи трудові й моральні аспекти родинного життя. Дана проблема сприяє втраті емоційного зв'язку між поколіннями та порушує ключову комунікаційну лінію «старше покоління та батьки - діти». У контексті такої зміни сучасна людина потребує значно більше вільного часу, ніж, наприклад, селянин 18 століття, для якого праця та виховання дітей були органічно інтегрованими [2].

Важливим елементом є грамотна організація сімейного дозвілля, яка передбачає створення активного та емоційно насиченого середовища для взаємодії членів родини. Основоположний принцип організації такого дозвілля полягає в орієнтації на інтереси й потреби кожного члена сім'ї,

враховуючи вікові й психофізіологічні особливості та індивідуальні культурні цінності кожного покоління.

Сімейне дозвілля посідає особливе місце у зміцненні соціальних зв'язків через активну комунікацію між різними складовими родинного кола - батьками, дітьми і навіть іншими сім'ями. Залучення різноманітних форм спілкування надає такій діяльності особливу емоційну привабливість, теплоту й щирість. Відносини в межах сімейної дозвіллевої діяльності виконують реабілітаційну функцію, сприяючи поліпшенню психологічного клімату у родині та зміцненню її єдності [2].

Сімейна дозвіллева діяльність - це багатовимірний феномен соціокультурного й педагогічного характеру, який тісно пов'язаний із освітнім і виховним процесом особистості. Вона включає фізіологічний, психологічний і соціальний аспекти розвитку людини. Завдяки цій діяльності забезпечуються умови для активного відпочинку, формування духовних цінностей і реалізації творчих здібностей членів родини з урахуванням їхніх інтересів.

Форми дозвілля в межах сім'ї варіюють залежно від її соціальних та структурних характеристик: кількості дітей, типу лідерства в родині, тривалості існування сім'ї, якості міжособистісних відносин та інших специфічних факторів. Реалізація потреб родини щодо дозвілля може відбуватися як у домашніх умовах, так і в спеціалізованих закладах культурно-дозвіллевого спрямування. У цьому контексті сімейне дозвілля диференціюється на домашню активність і заходи поза домом.

Однією з форм поза домашнього дозвілля є туризм. Даний вид діяльності тісно пов'язаний з ефективним використанням вільного часу, що не підпорядковується жорсткому диктату обставин і надає простір для самовираження. Він також підкреслює, що основним фактором у мотивації до туристичної діяльності виступає культура. Її можна розглядати в різних аспектах: як продукт споживання, спосіб життя суспільства й людини, як духовну, інтелектуальну, художню чи релігійну складову буття. Таким чином,

туризм є зв'язною ланкою між культурою та вільним часом, виконуючи інтегруючу функцію і зосереджуючи ці поняття навколо себе [2].

Туризм вирізняється своїм різноманіттям, має чимало видів та напрямків. Сімейний туризм - це тимчасові подорожі однієї сім'ї (з дітьми чи без) або кількох родин разом до місцевості, яка відрізняється від місця їх постійного проживання, що здійснюються у вільний час. Головна характерна риса цього виду туризму, як і будь-якої іншої сімейної активності, полягає у взаємодії між усіма членами родини. Саме ця ознака дає змогу визначити, чи певна подорож є насправді сімейною. Якщо батьки під час поїздки залишають дітей на піклування аніматорів чи нянь, а самі проводять час окремо на заняттях чи екскурсіях, то таку подорож важко назвати по-справжньому сімейним туризмом; скоріше це можна вважати лише сімейним відпочинком.

Сімейний туризм сприяє виконанню низки завдань, основні з них зображені на рис.1.1.

Рис.1.1 Завдання сімейного туризму

Джерело: авторська розробка на основі [2]

Говорячи про соціальну значущість туризму, існують низка його важливих функцій, таких як зміцнення стабільності суспільства, консолідація сімейних стосунків, сприяння формуванню світогляду молодого покоління та його розуміння світу, забезпечення передачі життєвих цінностей і моделей поведінки від покоління до покоління тощо.

Соціальні види туризму, серед яких і сімейний, не лише підсилюють міжособистісне спілкування між членами родини, але й сприяють налагодженню діалогу між поколіннями на рівні побуту. До того ж вони надають можливість ефективно передавати молодшому поколінню знання про способи соціальної адаптації та толерантну поведінку [2].

Класифікувати сімейний туризм непросто, оскільки він є багатоплановим та різнобічним, що відображає унікальність і відмінності самих сімей. Виходячи з рівня організації, сімейний туризм можна умовно розділити на дві великі категорії:

1. Сімейні тури, які пропонують туроператори. Даний варіант зводить до мінімуму потребу в ініціативі сім'ї щодо вибору маршруту. Туристичні компанії активно розвивають напрямок сімейного туризму, адже сім'ї зазвичай забезпечують стабільний прибуток, стимулюючи створення спеціальної індустрії, орієнтованої на дитячі розваги й задоволення потреб всієї родини. Однак реальність показує, що далеко не завжди головний акцент робиться на спільному проведенні часу членів сім'ї. Проте туроператори, як правило, прагнуть врахувати основні потреби сімейної аудиторії: це комфортне проживання, харчування, дитячі розваги, зручна транспортна логістика, а також додаткові послуги, наприклад, надання дитячих стільчиків, колясок, ліжечок чи радіо нянь. Особливу увагу приділяють і створенню екскурсійних маршрутів, які б були цікавими та доступними для дітей.

2. Самостійні подорожі. У цьому випадку сім'я самотужки планує всі напрями подорожі: маршрут, вид транспорту (потяг, літак, автобус, автомобіль, піший маршрут, велотуризм чи водний туризм) та інші деталі.

Така форма організації вимагає активної участі всіх членів сім'ї як у підготовці до мандрівки, так і під час її здійснення, що сприяє більшій взаємодії та співпраці в родині, оскільки багато рішень доводиться приймати спільно.

Отже, можна зробити висновок, що сімейний туризм є захоплюючою, змістовною та доволі багатогранною формою культурно-дозвілєвої діяльності, яка суттєво впливає на розвиток сімейних відносин. Ретельне планування і врахування інтересів кожного члена вашої родини у виборі маршруту допоможе якісно й корисно провести вільний час [2].

1.2 Концепція «Edutainment» як сучасний інструмент екскурсійної діяльності

Традиційні методи організації екскурсій змінюються під впливом таких факторів, як технологічний прогрес, зміна вподобань мандрівників та інноваційні підходи до демонстрації культурних та історичних місць. Будучи в курсі нових тенденцій, регіони можуть адаптувати свої пропозиції, щоб скористатися новими можливостями, потенційно стимулюючи економічне зростання та створення робочих місць.

Сучасним фахівцям з екскурсійної діяльності необхідно опанувати основи психології, що сприятиме висококваліфікованій організації екскурсійного процесу, його оптимальній активізації, впровадженню цікавих форм екскурсій та інтерактивних методів їх проведення, а також максимальному наданню тематичної інформації кожній категорії екскурсантів.

Роль сучасних інтерактивних турів є значною. Завдяки поєднанню розважальної та науково-пізнавальної складових, вони дають молодому поколінню у звичній формі діяльності (гра, творче завдання, участь у

театралізації тощо) можливість підвищити свій інтелектуальний рівень через емоційне внесення нової інформації, розвиток спостережливості, здатність сприймати красу навколишнього світу; здатність емоційно та практично контактувати з навколишнім світом, отримувати переконливі, яскраві, візуальні відповіді на запитання. У цей час задовольняється не лише природна допитливість, а й природна потреба дитини в русі, різноманітних заходах та іграх.

Розглядаючи такі форми екскурсій, як квест-тури, можна побачити, що вони допомагають туристам краще запам'ятовувати інформацію та застосовувати її в майбутньому. Водночас для повного розуміння переваг інтерактивних екскурсій та їх розбіжностей із класичними екскурсійними методиками, порівняємо їх за допомогою таблиці (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика традиційної та інтерактивної екскурсій

Критерій порівняння	Традиційна екскурсія	Інтерактивна екскурсія
Провідна концепція	Пасивне інформування та передача знань через розповідь.	Активна взаємодія між учасниками екскурсійного процесу через гру, квест, дискусію чи дослідження.
Роль екскурсовода	Головне джерело інформації. Подача інформації через монолог.	Модератор та координатор інтерактиву.
Форма діяльності екскурсанта	Пасивне слухання, спостереження за об'єктами. Іноді задавання питань.	Активне слухання та участь в іграх, квестах, творчих завданнях тощо.
Сприйняття матеріалу	Переважно зорове та слухове.	Задіяні усі органи чуття.
Засвоєння знань	Короткочасне, швидко забувається.	Глибоке, через власну активну участь та взаємодію.
Результат для екскурсанта	Отримання готового обсягу теоретичних знань та ознайомлення із об'єктами показу екскурсії.	Формування власного досвіду через отримані враження та досвід.

Джерело: авторська розробка

Динамічний характер туристичної галузі вимагає ретельного дослідження нових тенденцій у формуванні екскурсій в Україні. Розуміючи

ці тенденції, зацікавлені сторони можуть покращити туристичний досвід, стимулювати економічне зростання та зберегти культурну спадщину [3].

Однією із сучасних інноваційних технологій є edutainment, що походить із двох англійських слів: «education» - освіта, навчання і «entertainment» - розвага. Концепція edutainment - це інноваційна технологія, яка поєднує розважальні методи й активне навчання з метою створення ефективного балансу між інформацією та розвагами.

Мікела Еддіс, професорка університету Бокконі (Італія), визначає Edutainment як діяльність, що поєднує навчання і задоволення власної цікавості. На думку авторки, сутність Edutainment полягає в поєднанні розважальних прийомів з інтерактивним та активним навчанням, а також мотивацією до пізнання та взаємодії. Зокрема, існує думка, що Edutainment - це ефективне поєднання інформації, мультимедійних продуктів, психологічних прийомів та сучасних технологій [4].

Не менш цінним є досвід українських науковців у вивченні технології Edutainment. На думку І. Сухопарі та М. Тимощук, основна ідея технології Edutainment полягає в тому, щоб розвивати креативність, критичне мислення та комунікативні навички, поєднуючи процес навчання з розвагами та іграми, що, в свою чергу, дає змогу зробити навчання більш ефективним та цікавим, збільшуючи мотивацію до вивчення нового матеріалу. Цей формат навчання допомагає глибше зануритись у питання, що ставлять дитині дорослі або яке вона формулює самостійно [5].

Edutainment є успішним, оскільки використовує природні механізми навчання, що спрацьовують, коли люди мотивовані та емоційно залучені. Ефективність edutainment базується на принципі «активного навчання», який переміщує акцент із пасивного сприйняття інформації на практичну взаємодію. Такий підхід забезпечує безпечне середовище для помилок: у форматі гри чи розваг невдачі не сприймаються як поразки, а натомість стають важливою частиною навчального процесу, стимулюючи долучення до нових спроб. Такий підхід стає особливо важливим у галузі спеціалізованих

послуг та тематичного дозвілля, де емоційне залучення аудиторії сприяє глибшому освоєнню культурного або історичного контексту.

Освітньо-розважальний контент, у свою чергу, поділяють за рівнем технологічної складності і способом взаємодії з користувачем. Його переваги виходять за межі розваги й охоплюють вимірювані результати навчання, завдяки різним напрямкам. По - перше, через залученість, адже ігри та інтерактивні платформи ефективніше привертають і утримують увагу, ніж традиційні матеріали, що підтримує мотивацію учнів. По - друге, ігрові та інтерактивні методи покращують пам'ять, допомагаючи людям довше зберігати інформацію. По - третє, заохочуючи експерименти та дослідження, навчання через розваги розвиває критичне мислення та навички прийняття рішень. Отже, переваги роблять edutainment цінним для всіх вікових груп, чи то в класах, корпоративному навчанні, чи в особистому розвитку.

Навчально-розважальний контент представлений у широкому спектрі форматів, що забезпечують гнучкість у задоволенні потреб різноманітних аудиторій та виконанні різних навчальних цілей. Розглянемо найпоширеніші формати навчально-розважального контенту в таблиці нижче (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Навчально-розважальні формати контенту

Навчально-розважальні формати контенту	Різновиди та застосування
Інтерактивні додатки	мобільні додатки, які інтегрують вікторини, головоломки та системи відстеження прогресу, створюючи мобільний і адаптивний простір для навчання.
Освітні ігри	від ігор для опанування іноземних мов до складних стратегічних симуляторів, які об'єднують розважальний процес із розвитком ключових навичок.
Відеоматеріали та анімація	використання цікавих сюжетних ліній, візуальної підтримки та гумору, що сприяє заглибленню уваги учнів і полегшує розуміння складних концепцій.
Досвід VR і AR	завдяки імерсивним симуляціям учням надається можливість «зануритися» у навчальну тематику, створюючи практичний і захоплюючий освітній простір.
Гібридні формати	комбіновані методики, що взаємно доповнюють один одного, наприклад, поєднання відео зі завданнями у форматі гри або інтеграція застосунків із реальними активностями.

Джерело: сформовано автором на основі [6]

Різноманіття форматів забезпечує індивідуалізований підхід до навчання з урахуванням різних стилів сприйняття: це може бути візуальний, аудіальний або кінестетичний тип. Завдяки локалізації та багатомовному дизайну ресурси такого типу доступні для широкої аудиторії в усьому світі. Незалежно від конкретної освітньої мети - вивчення нових мов, засвоєння наукових концепцій чи навчання через ігрову форму, навчально-розважальні ресурси формують інклюзивний простір, в якому знання передаються природним шляхом, долаючи культурні та мовні бар'єри.

Edutainment набув статусу перспективного підходу в сучасній освітній практиці, адже органічно поєднує зацікавленість учнів із ефективністю навчання. Інтеграція емоційного аспекту розваг із дидактичними цілями трансформує традиційний навчальний процес у незабутній досвід і залучає учнів до активного самостійного розвитку. Подальший прогрес цієї концепції значною мірою залежатиме від здатності впроваджувати новітні технології та забезпечувати універсальність і доступність матеріалів. Успішність підходу вимірюватиметься тим, наскільки він зможе залучати всіх учнів, незалежно від їхнього вікового чи мовного контексту, до змістовного, мотивуючого і продуктивного освітнього процесу [6].

У прагненні до здобуття нових знань та отримання унікальних вражень від подорожей синергія між освітою та розвагами набуває безпрецедентної ваги. Освітньо-розважальні платформи, які своєю сутністю поєднують елементи навчання та розважальної складової, стають надзвичайно ефективним інструментом для здобуття знань у захопливий та інтерактивний спосіб. Їх вплив виходить далеко за межі освітнього контексту, охоплюючи, зокрема, туристичну галузь, сприяючи формуванню синергетичних відносин між цими двома сферами. Сучасні освітньо-розважальні платформи суттєво трансформують спосіб взаємодії туристів із місцями відвідування. Завдяки інтеграції навчального контенту в розважальні формати подорожі стають не лише приємними, а й змістовними: мандрівники здобувають глибші знання

про культуру, історію і природне середовище регіонів, які вони вивчають, що досягається за допомогою різноманітних форматів, серед яких інтерактивні музейні експозиції, історичні реконструкції, використання технологій доповненої реальності в екскурсіях та участь у спеціалізованих освітніх туристичних програмах.

Особливу роль відіграють освітньо-туристичні програми, сконцентровані на наданні знань у сферах культури, екології чи історії місцевості. Такі програми нерідко орієнтуються на конкретні інтереси мандрівників - наприклад, кулінарне мистецтво, майстер-класи, природоохоронну діяльність або участь в археологічних розкопках. Вони об'єднують елементи навчання з туристичними активностями, що дозволяє учасникам не лише насолоджуватися відпочинком, а й отримувати практичні знання та вдосконалювати свої навички. Дані процеси роблять такі ініціативи надзвичайно привабливими для освітньо-орієнтованих мандрівників.

Дослідження взаємозв'язків між освітньо-розважальними платформами й туризмом демонструє їх позитивний вплив на розвиток місцевих громад. Така взаємодія сприяє впровадженню принципів сталого розвитку в сфері туризму, поширенню міжкультурного порозуміння та підвищенню екологічної обізнаності серед туристів. Крім того, такі платформи сприяють економічному зростанню регіонів завдяки створенню нових робочих місць і підтримці місцевого бізнесу. Водночас вони відіграють роль у збереженні культурної спадщини та природних ресурсів: освічені й свідомі туристи більш схильні до відповідального ставлення щодо середовища перебування.

Узгодженість дій освітньо-розважальних платформ і туризму створює унікальні можливості як для особистісного розвитку мандрівників, так і для зміцнення туристичних напрямків. Поєднуючи пізнання нового зі змістовною навчальною складовою, такі ініціативи формують глибший і стійкіший досвід подорожей, залишаючи тривалий вплив на свідомість туристів. Інтеграція розваг та освіти не лише прикрашає туризм, але й забезпечує конструктивний внесок у стале майбутнє індустрії. У міру подальшого

удосконалення цих технологій є всі підстави очікувати трансформації способів дослідження світу в бік ще більшого поєднання навчання, культурного обміну та особистісного розвитку [7].

1.3 Інтерактивні методи навчання та їх застосування в екскурсійній діяльності

Екскурсійна діяльність є визначним елементом туристичної індустрії, без якого сучасний туризм важко уявити у його повноцінному вигляді. Проте сьогодні цей важливий напрямок потребує модернізації та адаптації до сучасних потреб туристів, перетворюючись на більш гнучкий і клієнтоорієнтований формат обслуговування. Одним із можливих рішень є оновлення структури, змісту та форм екскурсій, а також розробка ефективних засобів надання цієї послуги, що сприятиме збільшенню її пізнавальної цінності, привабливості, динамічності й ефективності, що має особливе значення для внутрішнього та в'їзного туризму.

Тісний зв'язок екскурсійної діяльності з процесами навчання, виховання і освіти підкреслює важливість вивчення сучасних освітніх підходів, особливо інтерактивних. Такі методи відкривають нові горизонти для їх застосування в екскурсійному сприйнятті. Хоча екскурсія спершу виникла як активний освітній метод у межах педагогіки, сьогодні вона сама потребує вдосконалення через впровадження сучасних інноваційних методик. У даному контексті надзвичайно важливо науково обґрунтувати використання інтерактивних методів навчання, а також забезпечити їх ефективне впровадження в екскурсійну практику [8].

Інтерактивність розглядається як процес взаємодії, що включає обмін знаннями, думками, емоціями та їхній перехід від однієї людини до іншої. Зазначене поняття охоплює не лише активну взаємодію, а й таку, що

характеризується спільною енергійністю, динамікою, жвавістю та цілеспрямованістю. У такому розумінні принцип інтерактивності закладений у фундамент інтерактивних методик навчання та виховання, які застосовуються в освітніх установах різних типів. У навчальному процесі передбачається постійний діалог у форматі співнавчання чи взаємонавчання, де всі учасники виступають рівноправними й рівнозначними суб'єктами. Вони активно взаємодіють, обмінюються інформацією, спільно розв'язують задачі, моделюють різні ситуації, а також оцінюють рішення та поведінку інших учасників і самих себе [8].

Ринок туристичних і екскурсійних послуг вирізняється високою конкуренцією. Сучасний екскурсант прагне чогось більшого, ніж стандартні оглядові або музейні маршрути. Відповідно, впровадження нових форм і методів екскурсій, а також сучасних технологій стає головною вимогою для задоволення запитів туриста 21 століття. Такі виклики стимулюють розвиток галузі, заохочуючи постачальників активно використовувати інноваційні підходи у своїй діяльності.

Серед найбільш затребуваних інноваційних форм екскурсій можна виокремити інтерактивні екскурсії, квест-екскурсії та віртуальні тури. Розглянемо їх детальніше.

Традиційний формат участі екскурсантів часто передбачає пасивне сприйняття інформації, а саме слухання, оглядання, переміщення між об'єктами. Однак інтерактивні екскурсії пропонують активніше залучення учасників в процесі взаємодії з гідом, що самостійно досліджують об'єкти, використовуючи ігрові елементи та творчий підхід. Наприклад, під час таких екскурсій туристам можуть запропонувати виконання творчих завдань - складання мозаїк, малювання, створення елементів народних ремесел. Це сприяє глибшому засвоєнню матеріалу, активує творчі та інтелектуальні здібності й робить враження від екскурсії більш яскравими. Важливо, що такі формати підходять для різноманітних тем та контекстів [9].

Квест-екскурсія являє собою дослідницьку гру із чіткими цілями, маршрутом і сценарієм. Учасники виконують завдання, розгадують загадки чи дешифрують тексти, рухаючись між запланованими зупинками і отримуючи нову інформацію про кожен об'єкт. Такий формат допомагає легше запам'ятовувати матеріал, сприяє розвитку уяви та розширенню світогляду. Крім того, квест згуртовує групу, формує навички командної роботи й взаємодопомоги. Місцями для проведення можуть бути відкриті простори міста, музеї, замки або навіть підземелля. Часто до таких заходів залучають акторів для відтворення історичних або казкових персонажів, що додає тематичного колориту.

Віртуальна екскурсія - це подорож у цифровому просторі, тривалістю до 24 годин. Цей формат дозволяє здійснити дистанційну пізнавальну мандрівку за допомогою технологій 3D-панорам і технічних пристроїв. Віртуальні тури швидко набувають популярності через їхню доступність. В Україні вони стали особливо затребуваними спочатку через пандемію COVID-19, а потім через воєнні дії. Такий формат також має великий потенціал для людей з обмеженими можливостями, маркетингу, реклами і досліджень об'єктів, які важкодоступні або навіть закриті для фізичного відвідування - від історичних пам'яток до вигаданих світів.

Таким чином, впровадження інноваційних форматів у екскурсійний сегмент відкриває нові можливості для вдосконалення послуг і задоволення зростаючих вимог сучасних туристів. Інтерактивні методи навчання є потужним інструментом для вирішення багатьох освітніх і виховних завдань. Вони сприяють розвитку навичок комунікації, встановленню емоційних зв'язків між учасниками навчального процесу, формують свідомість, відповідальне ставлення до оточуючого світу й власної особистості [10].

Інтерактив спрямований на виховання компетентності, допомагає формувати громадянські цінності, почуття та переконання. У процесі їх застосування навчально-виховна діяльність стає більш структурованою та результативною. Основна увага приділяється залученню всіх учасників до

активної участі, обміну знаннями, ідеями та методами. Такий підхід дозволяє перетворити напружений навчальний процес у захопливу та приємну діяльність, змінюючи форми занять та переключаючи увагу [8].

Інтерактивні методи не лише активізують свідомість, але також пробуджують почуття, емоції і волюві якості особистості, що в свою чергу сприяє успішній соціалізації та кращому розумінню своєї ролі в колективі. Всі зазначені особливості інтерактивного навчання органічно переносяться і на екскурсійний процес, який також має характер колективного пізнання, з освітньо-виховною метою. Надання екскурсіям діалогічності, емоційності, динамічності та інтерактивності сприяє їх поживленню, створює для учасників умови активного включення в процес пізнання.

Хоча екскурсійна практика вже розробила свій набір методичних прийомів, таких як покази чи розповіді, їх інтерактивний потенціал використаний ще недостатньо. Наприклад, серед запропонованих спеціалістами понад десяти методів показу інтерактивними можна вважати лише частину: метод зорової реконструкції, монтажу, локалізації подій, порівняння, аналогії та переключення уваги. Що стосується методів розповіді, яких налічується понад двадцять, лише половина з них носить інтерактивний характер: це питання-відповіді, завдання, залучення до співучасті, дискусії, протиставлення суперечливих версій, персоніфікація та проблемні ситуації.

Окремо варто виділити прийом руху, який є суттєвою рисою екскурсії. Саме переміщення екскурсантів до об'єкта задля його пізнання задає інтерактивний характер процесу. Таким чином, рух служить не лише транспортною функцією, а й виступає як інструмент активної взаємодії та занурення в предмет дослідження [8].

У екскурсійній діяльності, що має виразно інтерактивну природу, методи показу та розповіді набувають особливого значення. Вони потребують більшої інтеграції та впровадження комплексних інтерактивних методів, подібних до освітніх. Завдяки спорідненості екскурсії з навчальним процесом вона має широкий потенціал для використання різноманітних

навчально-виховних підходів. Особливу цінність у цьому контексті становлять традиційні методи навчання, які здатні розкрити значний інтерактивний потенціал, особливо в поєднанні між собою. Наприклад, словесні методи (розповідь, пояснення, лекція, інструктаж), в поєднанні з наочними (ілюстрації, демонстрації, спостереження) та практичними (тренувальні завдання, лабораторні роботи), створюють умови для активної взаємодії учасників. Описаний підхід відповідає алгоритмам засвоєння знань і відображає основні принципи екскурсійного процесу.

Застосуванню інтерактивних методів в екскурсіях сприяють такі педагогічні підходи, як проблемно-інформаційний, частково-пошуковий та дослідницький. Вони базуються на постановці учасникам проблемних завдань із подальшим керованим засвоєнням матеріалу. Зазначені методики спонукають до активного пізнавального процесу і сприяють загальному розвитку учасників.

З розвитком інтерактивності зростає різноманіття методик безпосередньої взаємодії. До таких належать методи кооперативного навчання: робота в групах, парах, «Акваріум», «Синтез думок», «Карусель», ротаційні трійки тощо. Вони заохочують до спілкування в колективі, розвитку критичного мислення та дискусійної культури. Також застосовуються методи колективного навчання, як-от «Мозковий штурм», «Аналіз ситуації», «Броунівський рух», «Дерево рішень» або «Мікрофон», які допомагають долати стереотипи, розвивати вміння чітко висловлюватися та переконувати.

Окремо варто відзначити методи моделювання ситуацій: інсценізації, драматизації, рольові ігри, організація конференцій. Вони стимулюють вирішення складних ситуацій, сприяють здобуттю навичок співпраці та створюють простір для інтелектуальної свободи. Такі методи вдало впроваджуються у музейних екскурсіях, де експозиції створюють оптимальні умови для культурної взаємодії. Наприклад, у Львівському музеї релігії

проходить тематична екскурсія «Гість з неба» до Дня святого Миколая, де роль гіда виконує персонаж Святого Миколая [8].

Також дедалі більшою популярністю серед відвідувачів користуються нічні театралізовані екскурсії або рольові ігри в музеях. Музейні експозиції часто включають інтерактивні елементи, які передбачають залучення учасників до створення певних об'єктів чи дій. Наприклад, виготовлення глиняного виробу під час відвідування Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному.

Для оглядових та тематичних екскурсій, особливо з історико-краєзнавчої тематики, ефективними є групові інтерактивні методи навчання: «Мозковий штурм», «Аналіз ситуації» та дискусійні підходи на кшталт «Займи позицію» чи «Зміни позицію». Серед діалогових методів можна виділити роботу у малих групах або «Синтез думок».

З розширенням тематики екскурсій та урізноманітненням форм туристичного обслуговування виникає потреба активнішого впровадження інтерактивних методів навчання під час проведення екскурсій. Як потужний освітньо-виховний інструмент із високим пізнавальним потенціалом, екскурсія вимагає застосування інноваційних методичних підходів, зокрема тих, що спираються на інтерактивність. З огляду на інтерактивну сутність екскурсій і їхню спорідненість із процесами навчання й виховання, актуальним завданням є не тільки подальше вивчення можливостей використання педагогічного досвіду інтерактивного навчання в екскурсійній діяльності, але й розробка специфічних моделей взаємодії, пристосованих до потреб саме туристично-екскурсійної практики [8].

Аналіз науково-методичної літератури та практики екскурсій показує, що інтерактивність у цій сфері налічує різноманітні прийоми, тож систематизуємо основні інтерактивні методи навчання, які мають найбільший потенціал для використання в обслуговуванні туристів (див. табл. 1.4).

Інтерактивні методи та їх класифікація

Група методів	Специфіка та сутнісна характеристика	Конкретні методичні форми та прийоми
1. Інтерактивні методи показу	Спрямовані на візуальну реконструкцію об'єктів, активізацію зорового сприйняття та залучення екскурсантів до просторового аналізу дестинації.	Метод зорової реконструкції, монтажу, локалізації подій, порівняння, аналогії, переключення уваги, прийом руху.
2. Інтерактивні методи розповіді	Базуються на відході від монологу екскурсовода на користь постійного діалогу, спільного обговорення та інтелектуальної взаємодії з групою.	Питання-відповідь, постановка завдань, залучення до співучасті, дискусія, протиставлення суперечливих версій, проблемні ситуації, персоніфікація.
3. Методи кооперативного навчання	Орієнтовані на організацію взаємодії всередині екскурсійної групи, розвиток навичок комунікації, колективного вирішення завдань та критичного мислення.	Робота в парах та малих групах, «Акваріум», «Синтез думок», «Карусель», ротаційні трійки.
4. Методи колективного обговорення	Спрямовані на подолання стереотипів, стимулювання творчої активності екскурсантів, формування вміння чітко висловлюватись та переконувати.	«Мозковий штурм», «Аналіз ситуації», «Броунівський рух», «Дерево рішень», «Мікрофон», «Займи позицію», «Зміни позицію».
5. Методи моделювання ситуацій та гейміфікації	Базуються на ігрових елементах, створенні простору для інтелектуальної та творчої свободи, зануренні в тему через дію.	Інсценізація, драматизація, рольові ігри, квест-екскурсії, виготовлення ремісничих виробів (практичні тренувальні завдання).

Джерело: сформовано автором на основі [8].

1.4 Сутність етнографічного туризму та особливості його організації

Етнографічний туризм, як окремий вид туристичної діяльності, останнім часом демонструє значну динаміку розвитку. Його основою є зацікавлення туристів автентичним життям народів, а також прагнення до пізнання традицій, обрядів, творчості та культурної спадщини різних етнічних спільнот. Ознайомлення з етнокультурними особливостями інших

народів сприяє формуванню цілісного уявлення про багатогранність світу, де кожен етнос є унікальним у своїй індивідуальності.

У таблиці 1.5 представлені основні підходи до трактування терміну «етнографічний туризм», запропоновані українськими та зарубіжними дослідниками.

Таблиця 1.5

Визначення етнографічного туризму

Автор	Визначення
І. Р. Пахолок [11]	«Етнографічний туризм проявляється у відвідуванні будь-якого туристичного регіону задля задоволення своїх матеріальних та духовних потреб»
І. М. Кулаковська [12]	«Вид подорожей, під час яких туристи знайомляться з певною етнічною групою населення, їх побутом, культурним складом, побутом тощо»
О. М. Мисяк [13]	«Різновид туристичних подорожей, що здійснюються туристами до місць свого історичного проживання»
І. Петроман, С. Петроман, С. Бузату, Д. Марин, А. Думітреску та С. Статій [14]	«Є видом туризму, в якому головна ціль для туриста – знайомство з «екзотичними» народами («екзотичні» в даному контексті – це ті, що проживають у віддалених від місця проживання туриста районах)»
П. Л. Ван де Берг [15]	«Етнографічний туризм є формою туризму, де культурна екзотика місцевих жителів, є головною туристичною атракцією»
Р. Лама, Д. Сакрел [16]	«Етнічний туризм – це форма туризму, мотивацією якої для туристів є пошук автентичного культурного досвіду шляхом тісного контакту з місцевою громадою, особливо з тими, що входять до типових меншин»
Г. І. Гапоненко, Г. В. Євтушенко, І. М. Шамара, І. С. Сичугова [17]	«етнографічний туризм» – підвид культурно-пізнавального туризму, що є туристичними подорожами: 1) що здійснюються з метою ознайомлення з національними традиціями, звичаями, святами, творчістю різних народів, які проживають у країні чи регіоні; 2) туристів, мотивованими бажанням відвідати регіони чи країни, вихідцями з яких є вони самі чи їхні родичі, для зустрічі зі своїми рідними, сусідами тощо.

Джерело: сформовано автором на основі [11-17]

Етнографічний туризм виступає також важливим чинником збереження етнографічних ресурсів конкретних регіонів, інтегруючи їх у глобальний контекст культурної спадщини. У сучасному науковому дискурсі існують

різні підходи до визначення поняття етнографічного туризму. Поряд із терміном «етнографічний туризм» часто застосовуються й інші дефініції, такі як «етнічний туризм», «етнокультурний туризм» та «ностальгічний туризм». На міжнародних туристичних ринках це явище нерідко асоціюється з антропологічним туризмом або туризмом способу життя, хоча ці поняття не є синонімічними і потребують чіткого розмежування [16].

Аналіз представлених в літературі визначень засвідчує, що єдиного усталеного поняття етнографічного туризму поки не існує. Більшість науковців характеризують даний вид туризму як подорож, мотивовану інтересом до етнокультурної спадщини певних груп або територій, що зберегли свої традиції до сучасності.

Таким чином, етнографічний туризм можна охарактеризувати як специфічну форму туристичної діяльності, яка має спільні риси з культурно-пізнавальним туризмом. Хоча об'єкти цих двох типів діяльності нерідко перетинаються, ключовою метою етнографічного туризму виступає саме поглиблене пізнання культурної спадщини відвідуваних місцин. Як самостійний вид туристичного продукту, етнографічний туризм виконує низку соціально значущих функцій. Серед них найбільш важливими є:

- сприяння формуванню толерантного ставлення до представників різних етнічних груп;
- підтримка збереження культурної, соціальної та ландшафтно-екологічної різноманітності;
- забезпечення фінансової стабільності закладів культури (зокрема музеїв, театрів), що відіграють важливу роль не лише для туристів, але й для місцевих громад;
- сприяння укріпленню регіональної ідентичності та збереженню культурних традицій місцевих етнічних груп;
- захист багатоманіття і неоднорідності сучасної цивілізації;
- стимулювання відродження місцевої кулінарії, ремісництва та традиційних художніх промислів;

- створення альтернативи економічному застою і депопуляції сільських регіонів завдяки формуванню нових робочих місць для місцевого населення;

- підвищення культурного рівня корінного населення через налагодження міжкультурних взаємозв'язків [20].

Таким чином, етнографічний туризм відіграє вагомую роль у збереженні та популяризації історико-культурної спадщини. Його головною місією є передача прийдешнім поколінням цінностей і традицій людства, збагачення світового культурного простору та розбудова міжетнічного діалогу.

Даний спеціалізований різновид туризму має свої унікальні організаційні особливості. Насамперед, значна увага приділяється розробці програми етнографічних турів, яка включає добір тематичних екскурсій і розважальних заходів, спрямованих на демонстрацію багатогранності культури й традицій певного регіону. Така програма зазвичай містить як навчальні, так і розважальні елементи, наприклад, етнографічні вечори, святкові дійства, що передбачають можливість вдягати національні костюми. Обов'язковим компонентом є інтерактивний досвід: майстер-класи з традиційних ремесел або приготування автентичних страв регіональної кухні. Рационально спланована програма дозволяє туристам не лише доторкнутися до культурно-історичних особливостей місцевості, а й відчутти дух життя населення як у сучасності, так і в певну історичну епоху. Об'єкти етнографічної спадщини слід презентувати творчо та зважено [18].

У світі глобалізації продукція стає все більш стандартизованою, однак культура повинна залишатися унікальною. Тому регіони, які прагнуть розвивати етнографічний туризм, мають зберігати і пропонувати автентичні культурні комплекси, багатий календар подій (фестивалі, ярмарки, свята), цікаві анімаційні програми та активно презентувати їх на туристичному ринку. Важливо цілеспрямовано формувати неповторний образ регіону, який відрізнятиме його серед інших.

Щодо часу організації таких турів, етнографічний туризм значною мірою не залежить від сезонності, а орієнтується на часові рамки народних свят, фестивалів та ярмарок, що дозволяє рівномірно розподілити потік туристів протягом року.

Аудиторія етнографічного туризму надзвичайно широка і охоплює як дорослих, так і дітей. Водночас існують спеціалізовані тури, орієнтовані на певні вікові групи чи категорії населення. Наприклад, можуть організовуватися подорожі для конкретних етнічних спільнот із метою відвідання місць історичного їх проживання. У таких випадках важливо враховувати однорідність потреб учасників [19].

Транспортне забезпечення також відіграє важливу роль в організації туру. В контексті етнографічного туризму в Україні найзручніше використовувати автобуси для пересування між місцями.

Не менш вагомим аспектом є супровід туристів. Екскурсивод-професіонал повинен мати не лише стандартний набір знань та вмінь, а й глибоке розуміння етнографічних нюансів регіону та специфічні знання відповідно до тематики туру.

Харчування є невід'ємною складовою програми етнографічного туру. Воно дає змогу туристам не лише скуштувати традиційні страви, а й спробувати себе у їх приготуванні. Найкращим варіантом для цього є заклади зі стилізованими інтер'єрами або ті, що розміщені в історичних чи традиційних будівлях (наприклад, корчми, трактири, колиби). Такі автентичні місця додають атмосферності й підсилюють враження від туру.

Щодо проживання, хоч воно й має другорядне значення, доцільно обирати заклади розміщення, що є частиною етнографічних комплексів або стилізовані під традиційні будівлі регіону, що стане органічним доповненням до загальної концепції подорожі [20].

У сфері етнографічного туризму якість послуг значною мірою визначається мінливим критерієм автентичності. Саме тому важливо, щоб кожен елемент програми етнографічного туру був насичений унікальними

етнографічними рисами певного регіону. Такий підхід дозволяє туристам максимально зануритися в культуру, яку вони прагнуть пізнати.

Наявність етнографічних ресурсів виступає однією з ключових передумов для розвитку етнографічного туризму. Подібно до багатьох інших видів туризму, для етнографічного туризму характерною є значна різноманітність таких ресурсів, що створюють широкий спектр можливостей для залучення туристів.

Етнографічні ресурси, які слугують основою для розвитку цього напрямку туризму на території України, вирізняються багатством і унікальністю. Вони є достатньо добре вивченими, збереженими та представлені всіма основними групами, котрі охоплюються згаданою класифікацією [20].

В Україні етнічний туризм часто визначається як ностальгійний, адже він передбачає відвідування місць, які мають особисте значення для туристів - це можуть бути місця народження, проведення дитинства або періоди важливих життєвих моментів. Найчастіше такі мандрівки організуються для іноземців, чий родовід пов'язаний із територією сучасної України.

Україна має значний потенціал для розвитку етнічного туризму завдяки багатству історико-культурної спадщини. В країні налічується близько 130 тисяч пам'яток культури, серед яких:

- 56206 пам'яток археології;
- 51364 пам'ятки історії;
- 5926 пам'яток монументального мистецтва;
- 16293 пам'ятки архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва та ландшафтних об'єктів [21].

Найбільш висока концентрація культурних пам'яток спостерігається у Львівській, Київській та Чернігівській областях. Зважаючи на це, можна стверджувати, що Україна має багатий арсенал ресурсів для етнічного туризму. Додатковим стимулом для його розвитку стане популяризація таких

турів через акцент на історії рідного краю, а також ознайомлення туристів із культурними надбаннями різних регіонів.

Важливою складовою етнічного туризму в Україні є етнографічні музеї. Вони не лише зберігають і демонструють колекції, але й знайомлять відвідувачів із процесами етногенезу, традиціями та культурою етнічних спільнот різних історичних періодів. Значна частина таких музеїв представляє тематичні експозиції, присвячені традиційній культурі українського народу. Серед зібраних експонатів - ужитково-побутові й мистецькі предмети 18 - початку 20 століття, що демонструють локальні особливості різних етнографічних регіонів України: Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини, Буковини, Закарпаття, Поділля (Західне й Східне), Волині та Центрально-Східного Полісся, Середньої Наддніпрянщини, Слобожанщини, Донеччини та Надчорномор'я тощо [21].

Останнім часом почали набувати популярності унікальні «живі музеї», відомі також під назвою «скансени». Це спеціалізовані музеї, які поєднують експозицію етнокультурних цінностей із анімаційними програмами. Відвідувачів тут вражають не лише архітектурні споруди та старовинні експонати, але й працівники-аніматори, які майстерно відтворюють атмосферу та побут минулих епох. Особливістю скансенів є збереження і демонстрація старовинної техніки: її відновлюють і активно використовують у функціонуванні музеїв, зокрема й у вигляді експонатів-транспортних засобів. Від традиційних музеїв вони відрізняються інтерактивним компонентом. Ще однією визначною рисою «живих музеїв» є можливість ознайомитися з традиційною кухнею регіону - тут страви часто готують просто на місці за участю відвідувачів. Першим скансеном в Україні став Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав», заснований у 1951 році на базі краєзнавчого музею [22].

Україна має багатий та різноманітний потенціал для розвитку етнографічного туризму. Даний ресурс добре вивчено й збережено, причому він представлений різноманітними формами і напрямками. Проведені

дослідження у цій сфері дозволяють оцінити туристично-ресурсний потенціал країни у контексті його видового розмаїття. Звісно, такі оцінки завжди мають певний ступінь суб'єктивності, але вони є важливим кроком для кращого розуміння перспектив цієї галузі. Розвиток етнографічного туризму відкриває численні можливості, адже він сприяє зміцненню толерантності та взаєморозуміння між представниками різних етнічних груп; стимулює створення нових робочих місць, особливо в сільській місцевості; допомагає зберегти як матеріальну, так і нематеріальну спадщину корінних народів. Крім того, цей напрям урізноманітнює туристичну пропозицію України на міжнародному ринку, роблячи її більш автентичною та унікальною [20].

Висновки до 1 розділу

У результаті теоретичного аналізу встановлено, що у сучасному соціокультурному просторі сімейне дозвілля трансформується з простого процесу відновлення сил у складний механізм зміцнення внутрішньо родинної структури. Воно виступає фундаментом для формування особистості, де через спільну діяльність відбувається не лише рекреація фізичних сил, а й безперервна передача моральних норм та культурного досвіду між поколіннями. Особлива роль у цьому процесі належить комунікативній та ціннісно-орієнтаційній функціям, які дозволяють мінімізувати емоційну відчуженість, що часто виникає в умовах сучасного динамічного ритму життя.

Сімейний туризм, як активна форма позадомашнього дозвілля, стає дієвим інструментом соціалізації дітей та гармонізації подружніх стосунків. На відміну від стандартного сімейного відпочинку, справжній сімейний туризм базується на безпосередній та безперервній взаємодії всіх членів

родини, що перетворює подорож на спільний творчий процес. Актуальний стан галузі свідчить про зростаючий попит на нестандартні, креативні формати подорожей, які здатні задовольнити потребу родини у нових емоційних враженнях, поєднуючи освітні, виховні та реабілітаційні аспекти.

Ефективна реалізація таких подорожей сьогодні тісно пов'язана з концепцією «Edutainment», яка розглядається як стратегічний інструмент поєднання освітнього контенту з розважальними технологіями. Такий підхід дозволяє перетворити класичну екскурсію на динамічний пізнавальний процес, де засвоєння складних фактів відбувається через емоційне залучення та гру. Використання інтерактивних методів навчання - від квест-турів до технологій доповненої реальності (AR) - змінює структуру екскурсійного обслуговування, роблячи його більш гнучким та адаптованим до потреб сучасного туриста. Найбільшу ефективність демонструють моделі моделювання ситуацій (театралізація, рольові ігри) та методи кооперативного навчання, що базуються на діалозі та активній співпраці учасників.

Важливим напрямом розвитку змістовного сімейного дозвілля постає етнографічний туризм, який спрямований на поглиблене пізнання культурної спадщини, традицій та побуту етнічних груп. Цей вид туризму виконує низку вагомих соціальних функцій: від формування толерантності та зміцнення регіональної ідентичності до стимулювання економічного відродження сільських регіонів. Організаційна специфіка етнографічних турів передбачає створення цілісного автентичного середовища, де харчування, проживання та анімаційна програма працюють на максимальне занурення туриста в етнокультурний контекст.

Україна володіє потужним ресурсним потенціалом для розвитку етнографічного туризму, що налічує близько 130 тисяч пам'яток культури та широку мережу етнографічних музеїв. Особливу цінність представляють музеї під відкритим небом - скансени, які завдяки поєднанню архітектурних

експозицій із анімаційними та інтерактивними компонентами створюють ідеальні умови для сімейного пізнавального відпочинку.

Таким чином, синергія сімейного та етнографічного туризму, підкріплена інструментами «edutainment», створює унікальні можливості для формування якісного туристичного продукту. Поєднання пізнання автентичної культури зі спільною інтерактивною діяльністю забезпечує не лише рекреаційний ефект, а й конструктивний внесок у збереження культурної спадщини та зміцнення родинних зв'язків через акт живого успадкування традицій.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ ЕТНОПАРКІВ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ЕТНОПАРКУ «НЬЮ-ВАСЮКИ»

2.1 Вітчизняний та міжнародний досвід діяльності етнопарків

Дослідження сучасного стану та перспектив розвитку етнографічного туризму є неможливим без ґрунтовного аналізу діяльності етнопарків, які поєднують функції музеїв, культурних центрів і рекреаційних зон. На сучасному етапі такі об'єкти зазнали значної трансформації, еволюціонувавши з традиційних експозицій під відкритим небом у багатофункціональні інтерактивні простори. Вони відіграють фундаментальну роль у збереженні національної ідентичності та популяризації культурно-історичної спадщини.

Аналіз досвіду вітчизняних та міжнародних етнопарків дозволяє визначити найефективніші управлінські моделі для цих об'єктів, що має ключове значення для оптимізації туристичних послуг в Україні. Світові тенденції в цій сфері свідчать про зростаючу увагу до персоналізації досвіду відвідувачів. У таких форматах турист не обмежується роллю пасивного спостерігача, а активно залучається до процесів інтерактивного відтворення традиційної культури. Водночас українські етнопарки, реагуючи на виклики сучасності, інтегрують інноваційні підходи, такі як використання анімаційних форматів і подієвий менеджмент, що сприяє створенню привабливих тематичних локацій для сімейного дозвілля та освітніх ініціатив.

Для детального розуміння механізмів функціонування таких комплексів у межах цього дослідження буде проведено порівняльний аналіз

діяльності трьох успішних світових кейсів та трьох провідних етнопарків України.

Розпочнемо із діяльності світових етнопарків. Першим об'єктом стане етнографічний парк-музей «Los Telares» (див. рис. 2.1). Парк-музей «Los Telares», розташований у мальовничій долині Ермігуа на острові Ла-Гомера, що належить до Канарського архіпелагу в Атлантичному океані [23].

Рис. 2.1 Вхід в етнографічний парк-музей «Los Telares»

Джерело: [23]

Унікальний культурний комплекс дає змогу відвідувачам здійснити подорож крізь час і простір через ретельно створені автентичні експозиції та інтерактивні заходи. Планування території музею дозволяє послідовно ознайомитися з історією побуту острова - від епохи гуанчів до сучасного сільського господарства. Маршрути в межах парку пролягають через терасовані сади із ендемічними рослинами й сільськогосподарськими культурами, наочно ілюструючи складнощі землеробства на стрімких схилах острова.

Окремою складовою унікального туристичного досвіду є гастрономічна програма, розроблена для максимального занурення відвідувачів у кулінарні традиції Ла-Гомери. Головним елементом виступає пальмовий мед «Miel de Palma», отриманий шляхом уварювання соку

фінікової пальми. Відвідувачі мають змогу скуштувати його як у чистому вигляді, так і в поєднанні з місцевими козячими сирами різної витримки. Крім того, пропонуються дегустаційні сеті, що включають традиційне канарське гофіо (борошно зі смажених зерен), сімейні варіанти соусів мохо рохо та мохо верде, а також високоякісні вина з рідкісного місцевого сорту винограду Форрастера Гомера.

Для тих, хто прагне не лише спостерігати, але й брати участь у процесі, парк організовує низку навчальних демонстрацій. Хоча опанування повного циклу традиційних ремесел потребує часу, майстри демонструють ключові техніки створення текстильних виробів на старовинних верстатах. Відвідувачам також надається можливість ознайомитися зі способом приготування гофіо за допомогою водяного млина та навчитися готувати канарські соуси мохо, під час чого пояснюються принципи досягнення ідеального балансу між олією й спеціями. Особливий акцент робиться на знайомстві з Сільбо Гомеро - унікальною мовою свисту, яка використовується для передачі інформації через протяжні ущелини. Під час демонстрацій досвідчені інструктори показують техніку цього особливого способу комунікації, що внесений до списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО.

Сувенірна крамниця парку вирізняється широким асортиментом автентичних товарів місцевого виробництва і фактично виконує функцію виставкового залу промислів. Серед пропонованої продукції присутні натуральний пальмовий сироп, збори ендемічних трав для чаю, косметика на основі алое вера, а також унікальні вироби з дерев вересу та лавра. Особливу цінність мають ремісничі вироби: рукоткані серветки й килимки «traperas» з перероблених тканин, а також кераміка, виготовлена без використання гончарного круга - технікою, успадкованою ще від стародавніх гуанчів. Також доступні книжкові видання про історію та природу острова для збереження культурної пам'яті.

Тури, які пропонуються етнографічним парком-музеєм представлені у трьох варіантах та відображені у таблиці.

Таблиця 2 .1

Екскурсійні послуги етнографічного парку-музею «Los Telares» (вартість станом на 15 квітня)

Назва екскурсії	Вартість	Тривалість	Характеристика
Групова екскурсія «Стежками Ла-Гомери»	3,50 євро (для дорослих); 2,50 євро (для дітей віком від 4 до 11 років); безкоштовно для дітей віком до 3 років.	40 хв	Гості етнопарку мають можливість насолодитися унікальним культурним досвідом із супроводом гіда або самостійно. На них чекає екскурсія фінкою, млином Гофіо та етнографічною виставкою. Включає захопливу 3D-активність, яка дозволить віртуально політати над найдивовижнішими краєвидами Ла-Гомери. Кожен учасник має доступ до інтерактивного аудіогіда з понад 40 хвилинами розповіді.
Екскурсія «Стежками Ла-Гомери - гастрономічні враження»	від 23 євро (для однієї людини). Це автентичний, екологічний та підходящий для вегетаріанців захід, розрахований на групи до 15 осіб.	40 хв	Гості познайомляться із садибою парку, млином Гофіо та етнографічною виставкою. На завершення гостей чекає дегустація вина та закусок, в якій біле вино з острова Ла Гомера поєднуватиметься з місцевими делікатесами: картоплею із соусом мохос, сирами ручної роботи, домашнім варенням та свіжими фруктами із садиби етнопарку, политими пальмовим медом.
Стандартна екскурсія «Стежками Ла-Гомери»	4,50 євро (для дорослих)	40 хв	Гості зможуть відкрити для себе острів Ла-Гомера за допомогою цієї 40-хвилинної самостійної екскурсії садибою етнопарку, млином Гофіо та етнографічною виставкою. Вони насолодяться захоплюючим 3D-досвідом, що дозволить віртуально пролетіти над приголомшливими пейзажами острова.

Джерело: розроблено автором на основі [23]

З точки зору логістики об'єкт ідеально пристосований для тургруп, адже він розташований поблизу головної дороги в Ермігуа, має простору парковку для автобусів, зони відпочинку та сучасну інфраструктуру.

Підсумовуючи, можна сказати, що етнографічний парк-музей «Los Telares» слугує зразковим прикладом успішної трансформації приватної історичної власності у повноцінний туристичний об'єкт, що функціонує на засадах концепції економіки вражень. Його унікальність полягає у гармонійній інтеграції матеріальної культурної та нематеріальної спадщини. Такий підхід забезпечує формування цілісного образу культурної та ідентичної самобутності острова.

Другим об'єктом аналізу стане молдавський етно-туристичний комплекс «Gagauz Sofrasi» (див. рис. 2.2), що знаходиться в селі Конгаз, яке вважається найбільшим за кількістю населення в Європі [24].

Рис. 2.2 Зовнішній вигляд етно-туристичного комплексу «Gagauz Sofrasi»

Джерело: [24]

Даний етно об'єкт реконструює атмосферу гагаузької домівки 19 століття. Архітектура включає будинки з традиційними очеретяними дахами, збудовані з натуральних матеріалів, таких як саман, дерево та камінь, що підкреслює екологічний підхід у створенні простору.

Гості комплексу можуть не лише спостерігати за традиційними промислами, а й брати участь у їх освоєнні. Серед запропонованих занять - ткацтво на стародавніх станках, виготовлення гагаузьких сувенірів із вовни та мистецтво розпису орнаментів молдавського краю. Також організуються майстер-класи з національних танців і знайомство з обрядовими традиціями, які розкривають багатий фольклор регіону.

Складовою унікальності комплексу є місцева кухня. В ресторані на території етно-туристичного комплексу відвідувачам пропонують страви гагаузької та балканської кулінарії: пироги з сиром (кивирман), запечену баранину (каурма) та свіжоспечений домашній хліб. Родзинкою є винний льох (басарка), де проводяться дегустації локальних вин із виноробного району Валул-луй-Траян, що приваблюють гурманів і поціновувачів якісних напоїв.

На території комплексу працює сувенірна крамниця, яка пропонує гостям виробу ручної роботи: традиційні вишиті рушники, вовняні вироби, кераміку, а також натуральну продукцію - вино, бринзу та домашні джеми. Таким чином, відвідувачі отримують можливість підтримати місцевих ремісників та забрати додому частинку гагаузької культури.

Станом на 15 квітня, вхідний квиток - 3 євро (для індивідуальних відвідувачів, які хочуть просто оглянути територію та «буджацькі хати»). Екскурсія з гідом - 5-10 євро з особи (залежно від розміру групи), повноцінний огляд комплексу з розповіддю про історію гагаузів.

Пакет «Стандарт» - 15-20 євро (включає дегустацію традиційних пирогів (кивирман), домашнього хліба, бринзи та 2-3 видів домашнього вина у винному льоху). Пакет «Повний обід/вечеря» - 25-35 євро (повноцінна трапеза з гарячими стравами (шурпа, каурма), асорті закусок, десертами (гевреки) та розширеною дегустацією вин.

Кулінарний майстер-клас - 10-15 євро з особи (приготування традиційних плацинд або гьозлеме (гагаузькі коржі), що зазвичай проводиться для груп від 4-5 осіб).

Заклад готовий забезпечити гостей не лише цікавими екскурсіями, а й комфортним проживанням у спеціально облаштованих будиночках зі старовинним гагаузьким інтер'єром і сучасними зручностями. Додатково на території передбачено банкетний зал у традиційному стилі, відкриту терасу для відпочинку та під'їзди, продумані для прийому туристичних груп.

Отже, успіх «Gagauz Sofrasi» базується на гармонійному поєднанні автентики, культурної спадщини та модернізованих сервісних стандартів, що робить його привабливим місцем для тих, хто прагне зануритись у традиції гагаузького народу.

Третім об'єктом аналізу стане «Etno Park Zagreb», що розташований у селищі Мала Млака, за 11 км від центру столиці Хорватії (див. рис. 2.3). Даний етно об'єкт є яскравим прикладом гармонійного поєднання регіональної історичної спадщини та сучасних івент-рішень. Етнопарк репрезентує архітектурні традиції регіону Турополе, інтегровані у динамічний культурний і туристичний контекст [25].

Рис. 2.3 Територія етнопарку «Zagreb»

Джерело: [25]

Етнопарк розташований у зеленій зоні поблизу Загреба, а його центральним елементом є автентична дерев'яна садиба «Šardak», що була перенесена з регіону Турополе. Концепція проекту полягає у формуванні інтерактивного «музею просто неба», який поєднує автентичне селянське та

дворянське будівництво 18-19 століть із сучасним ландшафтним дизайном. Унікальне поєднання історичних і сучасних компонентів перетворює парк на ексклюзивну локацію для організації подій.

Етнопарк спеціалізується на збереженні та популяризації народних традицій шляхом впровадження елементів «живої історії». Відвідувачам пропонуються різноманітні майстер-класи: від старовинних методів дерев'яного будівництва без цвяхів до вивчення традиційного хорватського танцю та вишивки. Особливою популярністю користуються театралізовані екскурсії, які надають відвідувачам можливість зануритися в атмосферу життя хорватського дворянства та селян.

Харчування у парку базується на автентичних рецептах центральної Хорватії. Гостям пропонуються дегустації традиційних страв, таких як штруклі, м'ясні смаколики з печі та місцеві вина. Крім того, сучасна кухня парку надає послуги з організації банкетів та весільних вечерь, демонструючи у стравах дух кулінарної спадщини регіону.

На території парку реалізуються витвори місцевих майстрів: дерев'яні іграшки (визнані частиною культурної спадщини ЮНЕСКО), крафтові напої, вироби з льону тощо. Кожен сувенір супроводжується детальною інформацією про його історичне або культурне походження з провінції Турополе, що підсилює освітній потенціал об'єкта.

Етнопарк вирізняється сучасною інфраструктурою, яка включає великий скляний павільйон для заходів, що органічно інтегрується у середовище дерев'яних споруд. Для комфортного перебування відвідувачів парк обладнаний місткою автостоянкою, майданчиком для дітей у стилі «Етно-село» та високотехнологічними мультимедійними зонами для презентацій і лекцій.

Етнопарк орієнтований на організацію преміальних подій, таких як весілля, корпоративи та фестивалі. Станом на 15 квітня, вартість оренди комплексу для заходів стартує від 1500 до 2500 євро. Для індивідуальних відвідувачів доступ можливий за попереднім записом або під час тематичних

фестивалів (вартість квитка становить близько 5-8 євро). Ціновий діапазон дегустацій варіюється від 20 євро за легкі закуски до понад 50 євро за повноцінну вечерю.

Підсумовуючи, можна сказати, що етнопарк Загреб є прикладом успішної модернізації та комерційного використання культурної спадщини, де автентична архітектура регіону Турополе слугує не лише музейним об'єктом, але й функціональним простором для проведення престижних подій. Основна цінність цього проекту полягає у вдалій інтеграції історичних дерев'яних будівель із сучасною високотехнологічною інфраструктурою для організації заходів. Такий підхід сприяє підвищенню привабливості об'єкта для корпоративного сектору та проведення весільних урочистостей.

Провівши аналіз трьох закордонних етнографічних об'єктів підсумуємо, що успіх сучасних етнопарків ґрунтується на трьох компонентах, а саме - автентичності архітектури, унікальності гастрономічної пропозиції та адаптивності інфраструктури. Кожен із розглянутих прикладів демонструє свій особливий спосіб ефективного використання культурної спадщини.

Розглядаючи іспанський «Los Telares», я побачила яскравий приклад того, як невеликий приватний музей може стати відомим брендом завдяки акценту на місцевих особливостях, таких як пальмовий мед, борошно зі смажених зерен, соуси власного виробництва тощо. Даний об'єкт ідеально підходить для транзитних відвідувачів та ефективно монетизує короткі туристичні візити.

Молдовський етнопарк «Gagauz Sofrasi» в свою чергу пропонує іншу концепцію, а саме створення атмосферного простору, де гості можуть безпосередньо зануритися в побут і культуру минулого. Головним продуктом тут є не експонати за склом, а можливість пожити в автентичному сільському будинку та відчути себе частиною місцевої спільноти. Такий підхід відкриває перспективи для розвитку сільських територій, де турист стає активним учасником життя громади.

Хорватський «Етнопарк Загреб» представляє найбільш комерційно орієнтовану модель. Використання історичних садиб як локацій для організації престижних сучасних заходів дозволяє вигідно поєднувати збереження архітектурної спадщини з отриманням високих прибутків від івент-індустрії.

Для України ці приклади можуть слугувати джерелом натхнення та стимулом для створення власних інноваційних підходів у популяризації культурної спадщини. Етнографічний об'єкт зовсім не обов'язково має залишатися лише традиційним музеєм, де зберігають і демонструють артефакти минулого. Навпаки, він може зазнати суттєвого перетворення й стати яскравою складовою сучасної індустрії туризму та гостинності. Такі простори можуть бути переосмислені як місця проведення стильних весіль, нестандартні етно-готелі зі своєю автентичністю або ж гастрономічні локації, які приваблюють гурманів з усього світу.

Ключ до успіху полягає у здатності визначити свою унікальну ідентичність, яка ставатиме магнітом для відвідувачів. Наприклад, мова свисту жителів острова Ла Гомера або традиційна буджацька кухня села Конгаз виступають неповторними елементами, що формують характерний образ цих місць. Саме навколо такого оригінального елемента можна створити продуманий, якісний сервіс, який підкреслюватиме особливість локації та відкриватиме її з нових, неочікуваних сторін. Тож, розглянемо та проаналізуємо три українські етнографічні локації.

Першим об'єктом аналізу стане етнографічний комплекс «Українське село» (див. рис. 2.4), який є одним із найвдаліших прикладів приватного скансену в Україні, що поєднує культурну автентичність, духовну складову та інтерактивний підхід до популяризації українських традицій. Він розташований у мальовничій лісистій зоні села Бузова, неподалік від Житомирської траси в Київській області [26].

Рис. 2.4 Етнопарк «Українське село»

Джерело: [27]

Архітектурний та духовний центр комплексу утворює храм святого Димитрія Солунського, який є діючою культовою спорудою. Навколо нього розташований музей просто неба, що включає шість автентичних селянських хат, перевезених із різних етнокультурних регіонів України, а саме Гуцульщини, Полісся, Поділля, Слобожанщини, Наддніпрянщини та Півдня. Основна ідея комплексу полягає у відродженні української культури, побуту та духовності через інтеграцію церковного життя з народними традиціями.

Комплекс активно популяризує традиційні ремесла через організацію майстер-класів із гончарства, ковальства, лозоплетіння, ткацтва та випікання хліба. Усі охочі мають змогу не лише ознайомитися з технікою виготовлення виробів, а й самостійно спробувати виготовити сувенір. Особливої уваги заслуговує міні-зоопарк, де відвідувачі можуть ближче познайомитися з домашніми тваринами.

Харчування в етнокомплексі організоване через традиційну українську кухню. На території діє колиба-ресторан, у меню якої представлені такі страви, як борщ із печі, вареники, деруни, а також домашні настоянки. Для гостей передбачені пікнік-локації із затишними альтанками та можливістю самостійного приготування їжі на мангалі, що додає особливого українського шарму.

Відвідувачам комплексу надається можливість придбати автентичні вироби ручної роботи такі як керамічні посудини, вишиванки, ковані вироби, обереги та ікони. Особливої популярності набувають продукти власного виробництва - свіжоспечений хліб є одним із таких популярних сувенірів.

«Українське село» пропонує широкий спектр послуг для комфортного відпочинку і проведення заходів. До послуг гостей - готельний комплекс, який включає як автентичні хати з сучасними зручностями, так і сучасні номери європейського рівня. Для проведення урочистостей та ділових заходів передбачені просторі конференц-зали та спеціалізовані бенкетні простори. Логістика комплексу добре продумана, територія оснащена великою парковкою, якісною навігацією та інфраструктурою для прийому великих туристичних груп.

Вхідна плата та огляд музею - вільний вхід до паркової частини комплексу з можливістю зовнішнього огляду експонатів і відвідування храму забезпечує високий потік відвідувачів.

Станом на 15 квітня повноформатна екскурсія коштує 150-250 грн за одну особу залежно від розміру групи; для організованих відвідувань передбачені пакетні пропозиції.

Майстер-класи у вигляді занять з гончарства, ковальства чи випікання хліба обійдеться в 250-400 грн за сесію. У вартість включені всі необхідні матеріали, а готовий виріб турист забирає додому як пам'ятку.

Оренда альтанок для пікніка чи самостійного приготування їжі варіюється між 500 і 1500 грн за день, залежно від розміру альтанки та дня тижня (вихідні дорожче).

Проживання в автентичному будинку з сучасними зручностями або готельному номері коштує 1200-2500 грн за добу.

Оренда конференц-залів або бенкетних майданчиків розраховується індивідуально. При цьому комплекс пропонує конкурентні ціни серед інших івент-локацій поблизу Києва.

Загалом, «Українське село» - яскравий приклад вдалої духовно-просвітницької моделі етнопарку. Особливістю місця є автентична та жива атмосфера, адже хати не сприймаються як застигли музейні експонати, в них регулярно проходять майстер-класи, а храм активно функціонує. Такі події створюють унікальні умови для повторних візитів, адже кожного разу турист може долучитися до нового ремесла чи сезонного свята, як-от Масниця, Великдень або Різдво. З точки зору бізнесу, комплекс вдало використовує близькість до траси, приваблюючи як екскурсійні групи, так і гостей, охочих провести вихідні або організувати сімейне свято в затишній атмосфері.

Другою локацією для аналізу обрано «Агроленд», порівняно молодий, але надзвичайно перспективний агротуристичний центр сімейного типу, що розташований неподалік від Тернополя, у селі Великий Ходачків (див. рис. 2.5). Його унікальність полягає в гармонійному поєднанні етнопарку з тематикою сільського господарства, що акцентує увагу на культурній спадщині, традиціях і значенні праці на землі [28].

Рис. 2.5 Етнопарк «Агроленд»

Джерело: [29]

Основною концепцією є створення «живого музею» українського села, який представляє автентичні будинки предків. В експозицію входять хатини

Волині, Опілля, Поділля та унікальна лемківська світлиця. Тематика об'єднує етнографічні елементи із сучасними агротехнологіями, тут можна побачити і старовинні сільськогосподарські інструменти, і діючу лісопильню, а також сучасну техніку.

Парк орієнтований на активну участь відвідувачів - окрім традиційних майстер-класів, тут представлені різноманітні музеї, зокрема скла, фарфору, вишитих картин і друкарської справи. Комплекс має контактний зоопарк та ігрові зони для дітей, що створює атмосферу справжнього сільського подвір'я.

Центральною гастрономічною локацією виступає ресторан «Велика миска», де страви готуються за автентичними рецептами регіону. Також надаються послуги організації святкувань (весілля, дні народження) зі збереженням етнічного колориту та проведенням традиційних обрядів.

На території можна придбати місцеві продукти та ремісничі вироби. Особливим попитом користуються фотосесії серед автентичних хат парку, які доступні як окрема послуга.

Комплекс має сучасну і зручну логістику. Неподалік розташований «Агро готель», який пропонує як бюджетне розміщення у хостелі, так і комфортні сімейні номери. Для гостей передбачені зручний під'їзд та парковка.

Вартість вхідних квитків варіюється в залежності від віку відвідувачів: дорослий квиток - 150 грн; дитячий квиток (від 6 років) - 100 грн, а вхід для дітей до 6 років - безкоштовний

Є також додаткові послуги фотографа. Професійна зйомка на території серед автентичних хат - 800 грн (за попередньою домовленістю)

Щодо проживання в готелі, то місце в хостелі - 200 грн за добу; 2-місний номер - 650–750 грн/доба; 3-місний номер - 900 грн/доба, а 4-місний номер - 1050 грн/доба.

Аналіз показав, що «Агроленд» є прикладом успішного агротуристичного проекту, який за короткий час перетворився на центр

тяжіння для цілого регіону. Його концепція вирізняється з-поміж інших завдяки більшій увазі до розмаїття музейних експонатів, як-от колекції скла, преси та порцеляни, а також завдяки доступним цінам на проживання. Для мандрівників це місце, де можна одночасно зануритися в атмосферу минулого, побачити традиційну старовинну хату, сучасне сільське господарство у вигляді корів і навіть унікальні предмети з минулих століть, як рідкісна друкарська машинка.

Наступною та останньою локацією стане етнопарк «Ладомирія», який розташований у місті Радивилів Рівненської області (див. рис. 2.6). Етнографічний комплекс знаходиться на території колишньої промислової зони, що стала яскравим прикладом успішного перепрофілювання [30].

Рис. 2.6 Етнопарк «Ладомирія»

Джерело: [30]

Тут відтворено «втрачений» архітектурний і текстильний спадок Волині. У парку зібрано автентичні дерев'яні хати, яким понад 200 років, перевезені з різних куточків регіону. Особливе місце займає арт-платформа, створена для відродження традиційних ремесел.

«Ладомирія» є основним осередком відродження волинського ткацтва. Гості можуть не лише побачити старовинні ткацькі верстати, а й спробувати

себе в майстер-класах із різних технік, таких як вив'язування наміток та серпанкове ткацтво. Окрім цього, тут проводять заняття з гончарства та виготовлення дерев'яних виробів.

На території функціонує традиційний ресторан - аустерія, де пропонують страви волинської кухні за старовинними рецептами. Основний акцент зроблено на локальних продуктах і поверненні до автентичних смаків і назв. Це перетворює парк на привабливу точку для гастрономічного туризму.

У етнопарку можна придбати вироби із автентичного волинського текстилю та одягу, виконані на ручних ткацьких верстатах. У продажу також є сувеніри з дерева й глини, створені майстрами-резидентами.

Комплекс має продуману структуру, що включає музейний сектор, майстерні, виставкові зали для демонстрації народних костюмів та сучасні конференц-зони. Близькість до траси Київ-Чоп забезпечує зручну логістику, а доглянута територія пропонує прекрасні місця для прогулянок і фотосесій у національному вбранні. Вхід: для дорослих – 100-150 грн, для дітей – 70-100 грн. Екскурсії (включаючи участь у майстер-класах): 200-300 грн за особу. Майстер-класи - спеціалізовані заняття, наприклад із серпанкового ткацтва, оцінені в 400-600 грн через їхню складність і високу вартість матеріалів.

Отже, дослідження українських етнографічних комплексів демонструє стрімкий розвиток приватного сектору, який успішно конкурує із державними музеями. Українське село можна розглядати як модель інтеграції духовної складової у створення цілісного рекреаційного простору, що ефективно приваблює мешканців великих міст. Комплекс Агроленд є прикладом плідного об'єднання етнографічної тематики з елементами агропарку, що забезпечує оптимальні умови для сімейного відпочинку. У свою чергу, Ладомирія підносить етнотуризм до рівня високого мистецтва та ґрунтовної наукової реконструкції, зосереджуючись на унікальності та відтворенні рідкісних технологій, зокрема серпанкового ткацтва. Попри

різноманітність концептуальних підходів, усі три об'єкти єднає спільна мета - перетворення історичної спадщини на інтерактивний і оживлений досвід.

Розглянувши три зарубіжні та три українські етнографічні об'єкти, сформуємо таблицю для наглядного порівняльного аналізу етнопарків та їх особливостей (див. табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Порівняльний аналіз українських та міжнародних етнопарків

Критерії порівняння	«Los Telares» (Іспанія)	«Gagauz Sofrasi» (Молдова)	«Ethno Park Zagreb» (Хорватія)	«Українське село» (Україна)	«Агроленд» (Україна)	«Ладомірія» (Україна)
Локація та логістика	Мальовнича долина Ермігуа (о. Ла-Гомера); поблизу головної дороги, містить простору парковку. Орієнтовані на транзитні тургрупи.	Село Конгаз. Зручний під'їзд та інфраструктура для прийому туристичних груп.	Селище Мала Млака. Зелена зона, наявна автостоянка, висока доступність.	С. Бузова (Київська обл.), поблизу Житомирської траси у лісистій зоні. Зручна логістика біля мегаполіса, велика парковка.	С. Великий Ходачків (Тернопільська обл.). Перспективний центр неподалік Тернополя зі зручним під'їздом.	М. Радивилів (Рівненська обл.). Колишня промислова зона. Близькість до траси Київ-Чоп забезпечує логістику.
Архітектурна концепція	Терасовані сади з ендемічними рослинами, традиційні канарські будівлі, вписані у природний ландшафт.	Реконструкція атмосфери гагаузької домівки 19 ст. Екологічні матеріали: саман, дерево, очеретяні дахи.	Музей просто неба, автентична дерев'яна садиба, поєднана з сучасним скляним павільйоном.	Скансен-музей просто неба із 6 автентичних хат з різних регіонів України. Діючий дерев'яний храм.	«Живий музей» українського села, автентичні хати предків (Волинь, Поділля тощо), старовинні агроінструменти та діюча лісопильня.	Наукова реконструкція, збір автентичних дерев'яних хат (віком понад 200 років) з усього регіону, арт-платформа.
Інтерактивні та анімаційні програми	Демонстрація ремесел (ткацтво, водяний млин), вивчення унікальної мови свисту (ЮНЕСКО).	Майстер-класи з національних танців, обрядові традиції, ткацтво на верстатах, розпис молдавських орнаментів.	Концепція «живої історії», майстер-класи з вишивки, будівництва без цвяхів, танців; театралізовані екскурсії.	Традиційні майстер-класи (гончарство, ковальство, ткацтво, лозоплетіння, випікання хліба), міні-зоопарк.	Контактний зоопарк, дитячі ігрові зони, фотосесії в автентичних хатах, майстер-класи (скло, фарфор, друкарство).	Відродження волинського ткацтва, серпанкового ткацтва, вив'язування наміток, гончарство, виставка народних костюмів.

Гастрономічна пропозиція	Дегустації пальмового меду, канарського гофію, сирів, соусів мохо, вин із локального винограду.	Ресторан балканської та гагаузької кухні, винний льох, дегустація вин Валулуй-Траян.	Автентична кухня центральної Хорватії (штруклі, м'ясні смаколики з печі), дегустації місцевих вин, банкетний сервіс.	Колиба-ресторан традиційної української кухні (борщ із печі, вареники, деруни, настоянки). Пікнік-локації з альтанками й мангалами.	Ресторан «Велика миска» з автентичним і регіональним рецептами, організація етнічних святкувань та обрядів.	Традиційний ресторан-аустерія: волинська кухня за старовинними рецептами, акцент на поверненні локальних смаків і назв.
Сувенірна продукція та крафтові товари	Вишиті серветки, килимки «trapezas» з тканин, кераміка гуанчів, пальмовий сироп, чай з ендеміків, косметика алое.	Вироби ручної роботи гагаузьких ремісників: рушники, вовняні вироби, кераміка; бринза, домашні джеми, вино.	Витвори місцевих майстрів - дерев'яні іграшки (спадщина ЮНЕСКО), крафтові напої, вироби з льону.	Вироби ручної роботи (керамічний посуд, вишиванки, ковани вироби, обереги, ікони), свіжоспечений хліб.	Продаж місцевих продуктів харчування та традиційних ремісничих виробів ручної роботи.	Вироби з автентичного волинського текстилю та одягу ручної роботи, сувеніри з дерева й глини.
Інфраструктура гостинності	Зони відпочинку, паркінг, пристосованість для великих екскурсійних потоків.	Проживання у гостьових будиночках з гагаузьким інтер'єром, банкетний зал, відкрита тераса.	Великий скляний павільйон для преміальних івентів (весілля, корпоративи), сучасні медіа-зони, дитячий майданчик.	Готельний комплекс (автентичні хати, єврономери), конференц-зали, банкетні простори, зони барбекю.	«Агро готель» (номери для сімей, бюджетний хостел), сучасні ігрові зони для дітей, паркінг.	Музейний сектор, виставкові зали, майстерні, сучасні конференц-зони, доглянута територія.
Цінова політика (в еквіваленті)	Екскурсії: 3–10 євро; дегустаційні вечори та фестивалі: 20–50 євро; оренда під заходи: 1500–2500 євро.	Вхід: 3 євро; екскурсія: 5–10 євро; пакети харчування/дегустацій: 15–35 євро; майстер-класи: 10–15 євро.	Квиток на фестивалі: 5–8 євро; дегустації: 20–50 євро; оренда комплексу під заходи: 1500–2500 євро.	Вхід до парку вільний; екскурсія: 150–250 грн; майстер-класи: 250–400 грн; альтанки: 500–1500 грн; готель: 1200–2500 грн.	Вхід: 150 грн (дор.), 100 грн (дит.); фотосесія: 800 грн; хостел: 200 грн; номери в готелі: 650–1050 грн.	Вхід: 100–150 грн (дор.), 70–100 грн (дит.); екскурсії: 200–300 грн; серпанкове ткацтво: 400–600 грн.

Отже, можна побачити, що як українські, так і зарубіжні етнопарки активно використовують інтерактивні елементи для залучення туристів. При цьому міжнародні об'єкти здебільшого орієнтовані на масштабну інфраструктуру та включення до глобальних туристичних маршрутів, тоді як

українські парки роблять акцент на збереженні автентичних національних традицій, ремесел і місцевої гастрономії.

2.2 Загальна характеристика, інфраструктура та асортимент послуг етнопарку «Нью-Васюки»

Етнопарк «Нью-Васюки» - це сучасний парк сімейного відпочинку, що поєднує в собі етнографічний музей під відкритим небом, зоопарк, ремісниче містечко, ресторан, зони для барбекю та відпочинку тощо. Місце чудово підходить для тих, хто хоче втекти від міської метушні, зробити колоритні фото або познайомити дітей з тваринами та народними ремеслами [31].

Розглянемо правовий статус та організаційні основи діяльності підприємства. Товариство з обмеженою відповідальністю «Нью-Васюки» є приватним підприємством, що діє на основі статуту та чинного законодавства України. Підприємство розташоване за юридичною адресою: Одеська обл., Одеський р-н, с. Молодіжне, вул. Великодолинська Дорога, 11. Компанія ТОВ «Нью-Васюки» (ЄДРПОУ 37363213) зареєстрована 27.12.2010 року та успішно працює вже 16 років.

Основним видом діяльності є «Організування інших видів відпочинку та розваг» (код КВЕД 93.29). Основною метою діяльності є надання екскурсійних, розважальних та освітніх послуг у сфері етнотуризму та сімейного відпочинку з метою отримання прибутку. Підприємство здійснює діяльність на підставі відповідних дозволів, зокрема на роботу зоозони, атракціонів та об'єктів громадського харчування. Загальна стратегія підприємства спрямована на розвиток концепції «живої історії» та сільського

зеленого туризму, поєднуючи активний відпочинок із вивченням народних ремесел [32].

Беручи до уваги стратегічні одиниці бізнесу (СОБ) ТОВ «Нью-Васюки», можна виділити наступні стратегічні напрямки:

1. Центр етнографії та ремесел - «Місто майстрів». На території етнопарку за додаткову плату проводяться майстер-класи із гончарства, кування, миловаріння, виготовлення свічок, складування. Також можна взяти участь у плетінні віночків, розфарбовуванні гіпсових фігур, розмальовуванні картин кольоровим піском, зробити аквагрим, тату хною тощо.

2. Зоопарк та еко-ферма. Наявні локації із різноманітними тваринами, варіативність яких залежить від сезону, зокрема страусина ферма.

3. Аквазона та рекреація. На території представлені басейни, сухі та водні атракціони. Також є безліч зон відпочинку, гриль парк, банний комплекс тощо. Етнопарк зокрема надає послуги з організації корпоративів, днів народження, випускних та інших свят за попереднім обговоренням із директором.

4. Сектор гастрономії та гостинності. Працює автентичний ресторан «12 стільців», в якому можна смачно поїсти, а також наявні фуд-корти на території парку. Є й засоби розміщення, а саме міні-готель та апартаменти для аренди.

Оцінюючи місце розташування та внутрішнього середовища, можна побачити, що підприємство має надзвичайно вигідну локацію. Воно знаходиться в безпосередній близькості до великих туристичних центрів, таких як Одеса та Чорноморськ, 24 та 11 км відповідно, та курортних зон, що забезпечує стабільний потік клієнтів у вихідні дні (див. рис. 2.7). Наявність зручного під'їзду для туристичних автобусів та власного паркінгу робить об'єкт доступним для групових турів.

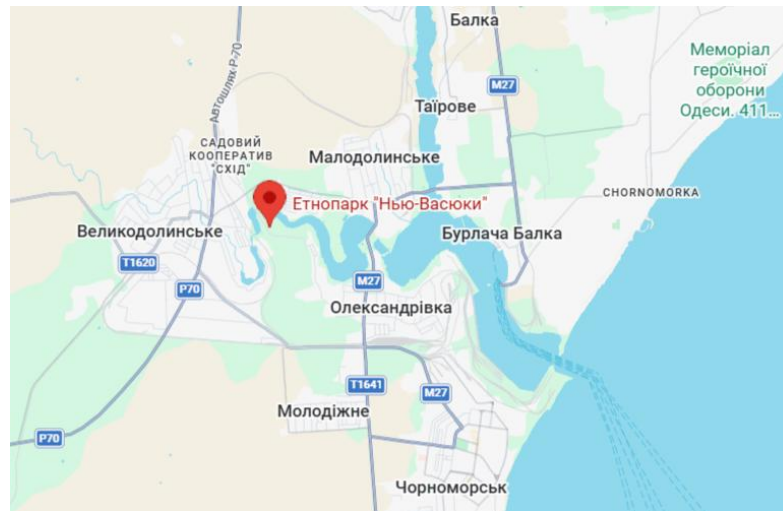

Рис. 2.7 Розташування етнопарку на карті Одеського району

Джерело: Google Maps

Інтер'єр та територія парку виконана в єдиному, автентичному етно-стилі. Використання екологічних матеріалів, таких як дерево, очерет, камінь, відповідає концепції екопарку (див. рис. 2.8). Внутрішні приміщення ремісничих хат та ресторану повністю відповідають санітарним нормам та вимогам безпеки.

Рис. 2.8. Зовнішній вигляд території етнопарку

Джерело: [33]

Етнопарк «Нью-Васюки» пропонує широкий та різноманітний вибір послуг, адже парк являє собою масштабний рекреаційний комплекс із розвиненою туристичною інфраструктурою. На території парку кожен куточок пропонує свій унікальний формат відпочинку, що дозволяє об'єднувати різні вікові групи. Тут поєднуються природа, сучасні розваги, історичні пам'ятки, традиційні ремесла та сучасні розваги.

Вартість звичайного вхідного квитка: у вихідні дні 600 грн. для загальної категорії та 500 грн. для пільгової, у будні - 450 грн. і 350 грн. відповідно. Пільговий квиток діє для: дітей від 6-ти до 13-ти років включно, УБД, ВПО, інваліди першої та другої групи, багатодітні родини, люди старші 70-ти років. Діти до шести років і іменинники в день народження проходять безкоштовно за наявності підтвердних документів. У вартість звичайного вхідного квитка включено:

- усі дванадцять сухих атракціонів – «Тюбінг парк», «Подушко батуту», «Тарзанки» та інші;
- усі десять цікавих локацій – «Динозаврячий каньйон», «Підвісні мости» та інші;
- усі локації з тваринами «Страусина ферма», «Кози баби Рози», парнокопитні та інші.

В етнопарку є багато розважальних напрямків, одною з них є зоочастина. Тут можна не тільки подивитися на власні очі на різноманітних тварин, а й погодувати їх кормом, який продається в сувенірних крамницях. Загалом метою цієї частини етнопарку є етичне та моральне виховання людей через контакт із представниками флори та фауни. Діти різних вікових груп вчаться співчуттю, гуманному та дбайливому ставленню до живих істот та природи. Зокрема для міських жителів з'являється можливість відчутти наближеність до сільської місцевості та атмосфери.

Локація «Кози баби Рози» являє собою контактну зону із козами, поросятами, віслюками та вівцями. Тут можна не просто поспостерігати за всіма цими тваринами, а й завітати до їхнього вольєру, погладити, покормити відповідним кормом та сфотографуватися на пам'ять.

Локація «Бабусине подвір'я» представлена козами, віслюками, вівцями та їх малечею. Також присутні інші тваринки, такі як єноти носухи та єноти полоскуни, зелені мавпи, різні папуги, павліни, морські свинки та кролики.

Локація «Велике озеро з лебедями» - місцевість із штучно створеним озером, де мешкають морські тварини, зокрема дикі качки, лебеді, мальки

карпа Кої та рожевий пелікан. На території озера є два острівки, де можна сидячи на лавці насолодитися красою природи.

Окрему увагу заслуговує «Страусина ферма», де можна прослідкувати поведінку та спосіб життя цих чудернацьких птахів.

Наступна зона - «Місто Майстрів», де як дорослі, так і діти, зможуть знайти щось цікаве для себе та спробувати себе у новому ділі. Тут розташовано декілька будинків із майстрами, які допоможуть виготовити все, що забажають гості парку. Кожен будиночок цікавий по своєму, розпочнемо із кузні. Тут можна власноруч по гатити залізо із майстром, який підкаже як зробити ту чи іншу річ та яка сила для цього знадобиться.

Наступна зупинка – «Свічкова майстерня», де є велика конструкція, що розтоплює твердий воск в рідину. Майстриня, що працює в будиночку, розповість про правильну технологію заливки свічок та пропорцію ароматичної композиції щоб свічка не тільки була гарною зовнішньо, а ще й мала приємний аромат.

Окремої уваги заслуговує «Будинок складува». Тут майстер, що працює із спеціальним гірським кришталем, розкаже як перетворити його в гарні прикраси за допомогою плавлення.

Дуже цікавою є «Гончарня», тут працюють із глиною на гончарному крузі. Разом із майстром усі охочі зможуть створити свій власний виріб, який залишить коштовні спогади.

Далі «Будинок-миловара», де можна виробити справжнє мило. Майстер з миловаріння розкаже та покаже як самостійно створити мило, яким одразу ж по приїзду додому можна буде користуватися, або ж подарувати близьким та друзям.

Окрім вищезгаданих майстер-класів, охочі зможуть взяти участь у плетінні вінків, розфарбовуванні гіпсових фігур, розмальовуванні картин кольоровим піском, зробити аквагрим, тату хною та багато іншого. Усі майстер-класи є платними, а їх оплату можна здійснити на головній касі, що

знаходиться біля рецепції етнопарку. Розглянемо вартість кожного з них станом на 2026 рік в таблиці (див. табл. 2.3).

В етнопарку є також водні локації «Акваленд» та сухі атракціони. В Акваленді можна покататися на шести водних гірках для дорослих та п'яти водних гірках для дітей, а також загальний басейн.

Розглянемо ще й інші цікаві місця, наприклад локація «Спрей парк», де є 36 спреї елементів, три водні гірки для дорослих та дітей, дві водні гірки для наймолодших та дитячий басейн з гідромасажем. На території «Спрей парку» є кафе, де можна перекусити та відновити сили після активного відпочинку. Також є «Pool-zone», де розташовані дитячий басейн з підігрівом, загальний басейн, три дитячі водні гірки, водяна завіса та батутна арена.

Таблиця 2.3

Перелік майстер-класів та їх вартість

Майстер-клас	Ціна, грн	Тривалість, хв
Парфумерія	300	20-30
Гончарство	200	10-15
Бомбочки для ванни	200	10-15
Миловаріння	200	10-15
Свічковаріння	200	10-15
Плетіння віночків	200	15-20
Розпис гіпсових фігур	200	15
Картинки з кольорового піску	50	10-15

Джерело: сформовано автором на основі [31]

Що стосується сухих атракціонів, то їх 12. Відвідування усіх атракціонів входить у вартість вхідного квитка. У цій зоні можна весело провести час, відвідавши «Тюбінг-парк», де є три гігантські гірки «Дитяча», «Сімейна», «Екстремальна». Ці гірки обладнані спеціальним покриттям, на якому потрібно з'їжджати на круглих плюшках\тюбах. Є також три батуту на 150 + осіб, незвичайної форми гігантських подушок. Це один з найкрутіших атракціонів в парку. Підходить для дітей від 4-ох років та для дорослих

вагою до 90 кг. Також є великий батут у формі гори, висотою 2,5 метрів. Підходить для дітей від 6-ти до 14-ти років.

Дуже цікавим буде єдиний в Україні «Лабіринт із рапанів». Зроблений повністю із мушель рапану, де навіть дорослі можуть заблукати. Наявні захоплюючі тролєї, біляче колесо, дуальна гойдалка, двоповерховий дитячий лабіринт та три дитячі майданчики.

В етнопарку є власний банний комплекс, що включає в себе три лазні: одноповерховий дерев'яний будинок «Хатинка лісовика» та два двоповерхових котеджи. «Хатинка лісовика» розрахована на 5-8 осіб. На подвір'ї знаходяться басейн ополонка, чан з аромасламами, зона BBQ, альтанка, гамаки. В середині хатинки знаходяться парна, кухня, духова, санвузол. Є електроприлади, а саме чайник, холодильник, телевізор, мікрохвильовка, куллер з питною водою. Безкоштовно надаються набір рушників, набір простирадла, гумові капці, банні шапки (усього по 8 шт.), 1 пара рукавичок та набір посуду на 8 персон (чашки, склянки, стопки, тарілки, виделки, ножі). А два двоповерхових котеджи розраховані на 10 осіб. Вони майже однакові, різняться лише інтер'єр. На першому поверсі розташовані парна на 10 осіб, басейн глибиною 3 м, роздягальня, санвузол, духова, кухня, студія, масажний стіл. На другому поверсі розташовані кімнати відпочинку, які розраховані на 10 осіб. На подвір'ї - зона BBQ, де можна посмажити м'ясо та альтанка. Перелік електроприладів той самий, що і в одноповерховому будинку, але ще є фен.

Між двома котеджами розташований двір з фіто-чанами. Тут знаходяться два великі чани. Один, основний, з гарячою водою (38-42 градуси), а другий з холодною. Біля основного чану є маленький чан-запарник. Саме в ньому працівники запарюють лікувальні та дуже ароматні трави, саме тому фіто-чани, більш корисні ніж звичайні. Одразу після їх відвідування відчувається легкість дихання, поліпшення кровообігу та нормалізація тиску. Розглянемо цінову політику послуг банного комплексу станом на 2026 рік (див. табл. 2.4).

Одним із рекреаційно-розважальних напрямків етнопарку є гриль-парк, так звана барбекю зона, що створена для відпочинку на природі із друзями, колегами, сім'єю тощо. Обмежень стосовно продуктів харчування, або напоїв, які можна брати з собою на відпочинок на дану локацію немає.

Таблиця 2.4

Вартість послуг банного комплексу

Послуга	Вартість
Оренда котеджа (на 10 осіб)	17000 грн (за 1 добу)
Оренда котеджа + лазня	22100 грн (за 1 добу) + 3 години лазні
Лазня в котеджі (мін. замовлення 3 години)	1700 грн (за 1 годину)
Лазня + чани в котеджі (мін. замовлення 3 години)	3400 грн (за 1 годину)
Оренда котеджа із лазнею + чани (3 години)	27200 грн (за 1 добу)
Лазня «хатинка Лісовика» (мін. замовлення 3 години)	1200 грн (за 1 годину)
Лазня + чан в «хатинці Лісовика» (мін. замовлення 3 години)	1700 грн (за 1 годину)

Джерело: сформовано автором на основі [31]

Територія гриль-парку вражає своєю масштабністю та мальовничістю. Серед зелені дерев розташовано тридцять затишних альтанок, кожна обладнана мангалом. Це чудове місце не лише для приготування шашликів на вихідних, але й для святкування важливих подій - від днів народження до випускних вечорів (див. рис. 2.9).

Рис. 2.9 Територія гриль-парку

Джерело: [31]

У парку представлено п'ять типів альтанок, які відрізняються за розміром і місткістю, розглянемо їх характерні особливості у таблиці (див. табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Різновиди альтанок у гриль-парку

Тип альтанки	Вартість, грн.	Включено у вартість бронювання
Маленька стандарт (на 10 осіб)	800	Оренда альтанки стандарт на весь день з 9:00 до 20:00 год, стандартний мангал на 6 шампурів, кран з водою, розетка.
Маленька закрита (на 10 осіб)	1200	Оренда маленької альтанки закритої на весь день з 9:00 до 20:00, стандартний мангал на 6 шампурів, кран з водою, розетка.
Середня стандарт (на 20 осіб)	1200	Оренда середньої альтанки стандарт на весь день з 9:00 до 20:00, стандартний мангал на 6 шампурів, кран з водою, розетка.
Велика стандарт (на 40-60 осіб)	1800	Оренда великої альтанки стандарт на весь день з 9:00 до 20:00 год, два стандартних мангали на 6 шампурів, кран з водою, розетка.
Велика модернізована (на 40 осіб)	1800	оренда альтанки на весь день з 9:00 до 20:00 (огорожена та має тротуарну плитку на підлозі), великий мангал на 20 шампурів, кран з водою, розетки.

Джерело: сформовано автором на основі [31]

Хоч у вартість бронювання альтанок включено досить багато речей, працівниками парку рекомендується взяти з собою: шампура, сітки та роздмухувачі, адже вони не включені у вартість оренди альтанки; вугілля - на території гриль парку заборонено топити мангали дровами; подовжувач, щоб підтягнути розетку до стола альтанки, щоб зручніше заряджати гаджети.

На території етнопарку функціонує і міні-готель, що пропонує гостям автентичне проживання у номерах із натурального зрубу, де поєднуються сільський затишок та сучасний комфорт. На вибір пропонуються два основні варіанти розміщення: п'ять компактних стандартних номерів на третьому поверсі площею 14 кв. м та два просторі апартаменти на другому поверсі площею 32 кв. м, які додатково укомплектовані власною альтанкою та мангалом. Вартість проживання становить 5000 грн. за добу для

стандартного номера та 8000 грн. для апартаментів, при цьому діє правило мінімального бронювання від двох діб. Кожен номер розрахований на перебування від однієї до чотирьох осіб і обладнаний усім необхідним: кондиціонером, телевізором із кабельним ТБ, безкоштовним Wi-Fi, холодильником, чайником, дзеркалом, рушниками та виходом на терасу. У вартість проживання вже включено сніданки, щоденне прибирання, паркування автомобіля, а також вхідні квитки до самого етнопарку та його водних локацій. За потреби гості можуть безкоштовно скористатися феном чи праскою або ж замовити платні послуги пральні та оренду пляжних рушників. Стандартний час заїзду починається з 14:00, а виїзд передбачений до 12:00. Важливо враховувати, що на території готельного комплексу діє сувора заборона на перебування з домашніми тваринами.

Ресторан-музей «12 стільців», розташований на території етнопарку, пропонує відвідувачам унікальне поєднання гастрономічного досвіду та культурного відпочинку в атмосферному закладі, що складається з просторого залу, фое та окремої дитячої кімнати. Інтер'єр закладу дозволяє комфортно розмістити як великі компанії для гучних бенкетів чи корпоративів, так і забезпечити затишок для приватних посиденьок. Головною особливістю кухні є використання екологічно чистих продуктів власного виробництва, вирощених на власній еко фермі на натуральних кормах, а додаткові інгредієнти закупаються виключно у перевірених місцевих фермерів.

Особливу атмосферу в закладі створюють у вихідні дні, коли гості можуть скуштувати натуральний чай із липи, ромашки, шипшини або м'яти, заварений у великому старовинному самоварі на дровах та ялинових шишках за традиційним сільським методом. Ресторан орієнтований на турботу про здоров'я відвідувачів, пропонуючи корисні та свіжі страви, при цьому варто враховувати, що прийом замовлень на кухні триває до 19:30 год. [31]

2.3 Аналіз конкурентного середовища та відгуків відвідувачів як показник якості послуг

Конкурентне середовище в туристичній галузі залишається динамічною сферою, де взаємодія між подібними підприємствами впливає не лише на успіх окремих підприємств, а й на рівень розвитку регіонального туризму загалом. Дане середовище виступає важливим стимулом для постійного вдосконалення, змушуючи адміністрації етнопарків підвищувати стандарти обслуговування та оновлювати програми відпочинку. Головна функція конкуренції полягає у тому, щоб спонукати бізнес виходити за межі стандартного використання наявних ресурсів і створювати інноваційні продукти, які відповідатимуть очікуванням сучасного, вимогливого споживача [38].

Для етнографічних комплексів конкуренція стає рушійною силою у визначенні їхньої унікальності. Щоб залишатися конкурентоспроможними, підприємства мають знаходити способи для виразного позиціонування, зокрема через власну автентичність, гастрономічні особливості чи рівень інтерактивності. Крім того, конкуренція виступає регулятором якості, адже можливість туристів порівнювати кілька варіантів відпочинку в межах одного регіону стимулює об'єкти інвестувати в професійний розвиток персоналу та вдосконалювати інфраструктуру.

Загалом, конкурентне середовище сприяє перетворенню відгуків відвідувачів із простого набору коментарів на інструмент стратегічного планування. Кожне критичне зауваження закликає до вдосконалення, а позитивні враження підтверджують правильність обраної стратегії розвитку. Для комплексу «Нью-Васюки» такий аналіз є особливо важливим, адже він допомагає не лише відстежувати кроки конкурентів, а й оперативно адаптувати свої пропозиції до зміни вподобань сучасних сімей. Тож, розглянемо конкурентне середовище навколо етнопарку «Нью-Васюки».

Прямими конкурентами для підприємства «Нью-Васюки» є об'єкти зі схожою тематикою в Одеській області, наприклад, етнотуристичний центр «Фрумушика-Нова», садиба «Козацька родина». Що стосується непрямих конкурентів, то можна виділити заміський комплекс «Еколандія», комплекс відпочинку «Лавандія» тощо. Аналізуючи конкурентне середовище, слід зазначити, що кожен із розглянутих об'єктів займає свою унікальну нішу, що формує специфічний характер конкурентної боротьби в регіоні.

Одним із головних конкурентів «Нью-Васюків» є етнотуристичний центр «Фрумушика-Нова». Основна відмінність між цими двома об'єктами полягає в їх масштабах і територіальній спрямованості - «Нью-Васюки» орієнтовані на широку аудиторію, завдяки близькості до Одеси, тоді як «Фрумушика-Нова» позиціонує себе як ексклюзивний напрямок із глибоким зануренням у культуру бессарабського степу (див. рис. 2.10). Конкуренція між ними відбувається переважно у сфері пропозиції гастрономічного бренду та унікальних музейних експозицій.

Рис. 2.10 Етнотуристичний центр «Фрумушика-Нова»

Джерело: [34]

Особливе місце серед прямих конкурентів займає садиба «Козацька родина» в селі Маринівка. Це невеликий камерний об'єкт, який

спеціалізується на відтворенні традицій українського козацтва та народного побуту Наддніпрянщини (див. рис. 2.11).

Рис. 2.11 Садиба «Козацька родина»

Джерело: [35]

На відміну від мультифункціональних «Нью-Васюків», «Козацька родина» пропонує більш інтимний підхід за рахунок невеликих майстер-класів, традиційних обрядів та затишної домашньої атмосфери. Для «Нью-Васюків» садиба виступає конкурентом у сегменті організації шкільних екскурсій і заходів патріотичного спрямування, де ключова роль відводиться не кількості розваг, а рівню емоційного контакту з історичною спадщиною.

До групи непрямих конкурентів входять замський комплекс «Еколандія» і локація «Лавандія», які складають конкуренцію у сфері сучасного рекреаційного та естетичного відпочинку.

«Еколандія» зосереджена на пропозиції екологічного стилю життя та високоякісних готельних послуг, що приваблює аудиторію, яка цінує комфорт більше, ніж етнографічну автентичність (див. рис. 2.12).

Рис. 2.12 Територія замиського комплексу «Еколандія»

Джерело: [36]

«Лавандія», зі свого боку, виграє завдяки акценту на візуальній привабливості та створенні оригінальних інстаграмних локацій, що робить її популярною серед молоді аудиторії (див. рис. 2.13).

Рис. 2.13 Зовнішній вигляд замиського комплексу «Лавандія»

Джерело: [37]

Отже, складемо таблицю для наглядного порівняння конкурентного середовища для етнопарку «Нью-Васюки» (табл. 2.6).

Порівняльна характеристика основних конкурентів етнопарку «Нью-Васюки»

Параметри порівняння	Етнопарк «Нью-Васюки»	ЦЕТ «Фрумушика-Нова»	Садиба «Козацька родина»	Комплекс «Еколандія»
Географічна доступність	Висока (близько до Одеси)	Низька (віддаленість, складна дорога)	Середня (Біляєвський напрямок)	Висока (зручне сполучення)
Основна спеціалізація	Сімейний відпочинок, еко-ферма, ремесла	Гастро-туризм, виноробство, скансен	Козацькі традиції, патріотичне виховання	Еко-рекреація, сучасний готельний сервіс
Інтерактивність (майстер-класи)	Дуже висока (широкий вибір ремесел)	Середня (екскурсійна спрямованість)	Висока (камерні, тематичні)	Низька (переважно пасивний відпочинок)
Контакт із тваринами	Масштабний контактний зоопарк	Вівцеферма (спеціалізована)	Невелика домашня ферма	Міні-ферма
Цільова аудиторія	Сім'ї з дітьми, шкільні групи	Організовані групи, поціновувачі вина	Шкільні групи, любителі історії	Корпорації, сім'ї, що цінують комфорт
Цінова категорія	Середня	Середня	Доступна (бюджетна)	Вище середньої

Джерело: сформовано автором на основі [31, 34 - 37]

Аналіз наданих даних показує, що «Нью-Васюки» займають провідну позицію в сегменті масового сімейного туризму. Основною конкурентною перевагою цього підприємства є оптимальне поєднання зручної транспортної доступності та високого рівня інтерактивності. Якщо порівнювати з «Фрумушикою-Новою», де необхідне ретельне планування поїздки, або з «Еколандією», яка більше орієнтована на пасивний відпочинок, «Нью-Васюки» пропонують динамічний і водночас пізнавальний формат відпочинку на вихідних.

Разом з тим, аналіз порівняння з «Козацькою родиною» свідчить про існуючий в Одеській області попит на чітко виражену тематичну спрямованість. У зв'язку з цим можна рекомендувати «Нью-Васюкам» приділити більше уваги розвитку етнографічного напрямку в рамках їхньої

ремісничої зони, що дозволить не лише зберегти, але й зміцнити позиції у сегменті освітньо-пізнавального туризму для молодіжної аудиторії.

Проаналізувавши порівняльну характеристику етнографічних об'єктів, розглянемо їх розташування на карті (див. рис. 2.14).

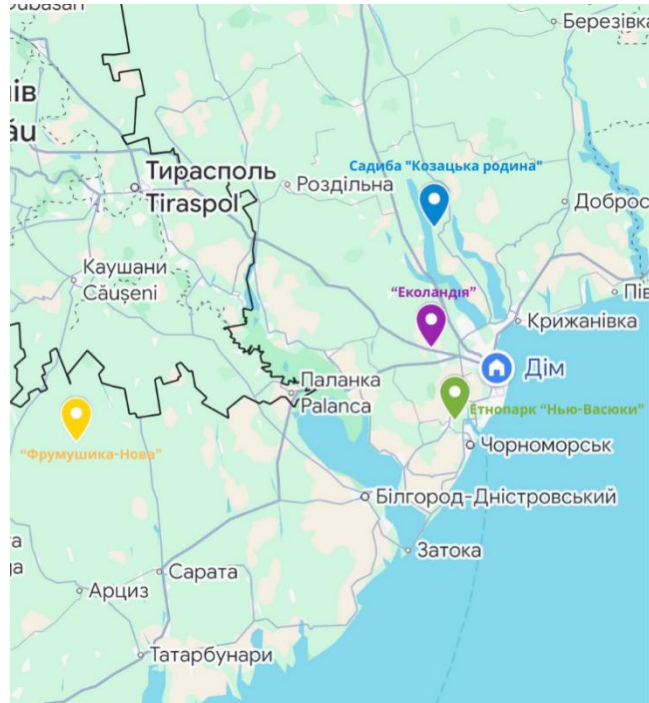

Рис.2.14 Карта конкурентів регіону

Географічний аналіз свідчить, що етнопарк «Нью-Васюки» має найзручніше логістичне розташування серед усіх конкурентів у регіоні. Він знаходиться найближче до Одеси, Чорноморська і Білгорода-Дністровського, що гарантує стабільний потік як міських, так і курортних туристів. На відміну від «Еколандії» та садиби «Козацька родина», які розташовані значно північніше, «Нью-Васюки» знаходяться на зручному перехресті основних прибережних маршрутів. Що ж до головного конкурента - комплексу «Фрумушика-Нова», він розміщений західніше та найбільш віддалений від решти перелічених об'єктів, через що подорож туди займатиме більше часу та супроводжуватиметься додатковими витратами.

Для аналізу якості послуг етнопарку «Нью-Васюки» було проведено дослідження відгуків гостей парку, які вони залишали у відкритому доступі. Для оцінки були відібрані відгуки користувачів Google за останні 6 місяців.

Варто відмітити, що етнопарк «Нью-Васюки» має досить високу оцінку в застосунку Google Maps, а саме 4,5/5, маючи сумарно 4250 відгуків (див. рис. 2.15).

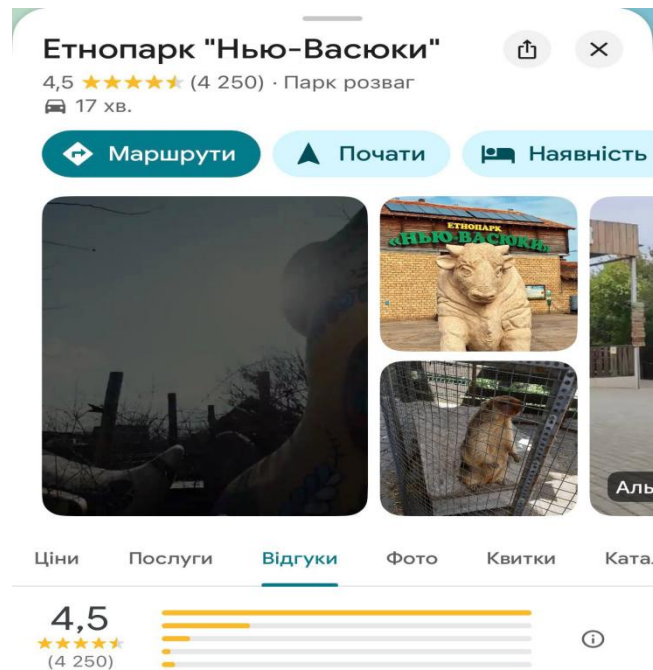

Рис. 2.15 Рейтинг етнопарку «Нью-Васюки» на платформі Google Maps

Джерело: Google Maps

Розглянемо декілька відгуків користувачів, що є найбільш чіткими та доповненими.

Михайло коментує «Чудове місце для сімейного відпочинку. Величезна територія, через кожні кілька метрів щось цікаве та незвичайне. Територією можна гуляти як пішки, так і об'їхати на багатомісному відкритому автобусі з дуже приємним та доброзичливим водієм. Сподобалося як 3-річному синові, так і 16-річному. Новорічні програми дуже круті, приїдемо влітку обов'язково! Чудовий ресторан».

Оцінка: 5/5;

Дата публікації: 4 місяці тому.

Користувач Марія залишає відгук «Завітала до розважального парку «Нью Васюки» - і залишилася в захваті! Атмосфера тут неймовірно весела: скрізь сміх, музика та чудовий настрій. Особливо порадувало, що парк надає

безкоштовний екскурсійний автобус, завдяки чому легко та зручно проїхати всю територію, люди дуже задоволені такою турботою. Водій дуже уважний приділяє всім увагу, особливо дітям. Раджу всім відвідати цей парк. Сам парк доглянутий, персонал привітний, все продумано до дрібниць. Атракціони цікаві як для дітей, так і для дорослих, а щосуботи та неділі проходять яскраві шоу. Прекрасне місце, щоб провести день із сім'єю чи друзями. Обов'язково приїдемо ще!».

Оцінка: 5/5

Дата публікації: 5 місяців тому.

Галина у свою чергу відмічає: «Найулюбленіше місце для відпочинку улюблю пору року, завжди весело, дуже смачно, привітний персонал. Обождуємо майстер класи та тваринок на території. Навіть випускний на завершення 4-го класу робили саме в Нью Васюках, все пройшло чудово! Кожного разу як приїжджаємо є щось новеньке та цікаве».

Оцінка: 5/5

Дата публікації: 3 місяці тому.

Аналізуючи відгуки користувачів, я побачила, що більшість з них є позитивними, а що стосується негативних коментарів, то за останні півроку їх не спостерігалось, проте, розглянемо декілька з них, які публікувалися в період року.

Користувач Вероніка наголошує: «Залишили про себе вкрай негативне враження. Сплатили квиток за повне відвідування і ніхто на касі не попередив, що аквапарк закривається раніше. Адміністрація не розуміє, що є категорія людей, які не ходять на пляж чи аквапарк у спеку, а ходять лише після 18:00. Якість послуг на нулі, а скарги насправді не приймають».

Оцінка: 1/5

Дата публікації: 9 місяців тому

В свою чергу Ганна наголошує: «Зверніть увагу на умови утримання тварин! Це ж ненормально! Клітини надто маленькі, тварини виглядають

болісно! Не хочеться спонсорувати це знущання з тварин! Сподіваюся, що адміністрація читає відгуки і що-небудь зробить!»

Оцінка: 1/5

Дата публікації: 10 місяців тому

Катерина коментує: «Відпочивали сьогодні, безпека на нулі, на гірках немає рятувальників, які стежать за спуском, вода у спреї-парку брудна, біля басейну штир, який витягнули тільки після звернення до адміністрації, персоналу говорили, і було все одно, що їжу з собою вже не можна в аквазон. Загалом зіпсувався комплекс, порівняно з попередніми роками. Стики на гірках травмують спину. Не рекомендую. І на додаток, написала їм коментар на їхній сторінці в інстаграм, мене заблокували та коментар видалили. Так що робіть висновки!»

Оцінка: 1/5

Дата публікації: рік тому

Отже, здійснений контент-аналіз відгуків відвідувачів дозволив сформулювати комплексне уявлення про якість наданих послуг в етнопарку «Нью-Васюки» та ідентифікувати основні чинники, що впливають на задоволеність гостей. Високий середній рейтинг на платформі Google Maps є свідченням стабільно позитивної репутації даного об'єкта, яка базується передусім на ефективній організації сервісних процесів. Особливе значення в цьому контексті мають продумані логістичні рішення, зокрема наявність внутрішнього безкоштовного транспорту, а також високий рівень доброзичливості персоналу. Позитивні відгуки окремих відвідувачів на кшталт Михайла, Марії та Галини підтверджують успішність концепції сімейного відпочинку, що поєднує активні розваги, контактний зоопарк і ремісничі майстер-класи, створюючи багатогранну ціннісну пропозицію для різновікової аудиторії. Особливу увагу аудиторії привертає можливість проведення організованих заходів, зокрема випускних вечорів, що демонструє здатність установи обслуговувати масштабні групи і забезпечувати якісний банкетний сервіс.

Водночас аналіз критичних зауважень відвідувачів, опублікованих протягом останнього року, дозволяє виявити певні стратегічні ризики, котрі потребують оперативного реагування з боку адміністрації. Наприклад, недоліки в інформуванні про розклад роботи аквазони та зауваження щодо технічного стану гірок вказують на необхідність підвищення стандартів безпеки та вдосконалення комунікаційної стратегії. Питання етичного ставлення до утримання тварин і забезпечення належного стану води є надзвичайно важливими для сучасного споживача, і нехтування такими запитами може спричинити втрату частини лояльної аудиторії. Окремо слід звернути увагу на реакцію менеджменту на негативні коментарі у соціальних мережах, а саме практика блокування незадоволених клієнтів замість відкритого діалогу є руйнівною для репутації закладу, особливо в умовах посилення конкурентної боротьби.

На завершення дослідження можна зробити висновок, що етнопарк «Нью-Васюки» має значний потенціал для подальшого розвитку завдяки унікальній інфраструктурі та близькому розташуванню до великих міст. Однак для збереження й посилення конкурентних позицій у порівнянні з іншими гравцями ринку, такими як «Фрумушика-Нова» або «Козацька родина», адміністрації доцільно переглянути підходи до управління репутацією підприємства. Запровадження систематизованої та прозорої системи зворотного зв'язку разом із оперативним вирішенням описаних проблем дозволять не лише підвищити ступінь задоволеності клієнтів, а й сформувати стійку конкурентну перевагу, мінімізуючи вплив негативних відгуків у майбутньому.

Висновки до 2 розділу

Підсумовуючи результати аналізу, проведеного у другому розділі, можна зробити висновок, що функціонування сучасних етнографічних парків являє собою складне поєднання збереження культурної спадщини та інтеграції інноваційних рекреаційних технологій. Досвід зарубіжних та вітчизняних ініціатив свідчить, що успішні проекти, такі як «Los Telares», «Українське село» чи «Ладомирія», базуються на принципах інтерактивності та збереженні гастрономічної автентичності. Наведені характеристики трансформують статичні музейні експозиції у динамічні простори для навчання й відпочинку, що відповідає глобальній тенденції переходу від пасивного споглядання до активного залучення відвідувачів у процес відтворення культурних традицій. Такий підхід суттєво підвищує привабливість об'єктів для сімейних аудиторій. Глибокий аналіз діяльності етнографічного парку «Нью-Васюки» засвідчив його роль як багатофункціонального комплексу, що успішно поєднує еко-ферму, ремісниче поселення та розважальні зони. Розмаїття послуг, серед яких є як освітні тури, так і активне дозвілля, включно з аквазоною, створює унікальний продукт, який виділяється на ринку туристичних послуг Одещини. Установлено, що концепція розвитку парку базується на підході «edutainment», в межах якого ремісничі майстер-класи відіграють центральну роль у задоволенні запитів представників різних вікових категорій відвідувачів.

Дослідження конкурентного середовища та контент-аналіз відгуків відвідувачів підтвердили провідні позиції етнопарку «Нью-Васюки» в регіоні. Основними чинниками конкурентоспроможності є висока транспортна доступність і насичена програма активностей. Порівняння з іншими туристичними об'єктами, такими як «Фрумушика-Нова» та садиба «Козацька родина», дозволило окреслити головну перевагу парку - універсальність.

Водночас аналіз зворотного зв'язку виявив проблемні аспекти: попри позитивні оцінки логістики та загальної атмосфери, відвідувачі часто відзначають зауваження щодо безпеки в аквазоні та недостатньої прозорості комунікації. Наведені складові потребують вдосконалення.

Таким чином, проведений всеосяжний аналіз підтверджує необхідність забезпечення гармонійного поєднання розважального й етнографічного змісту для успішного функціонування етнопарку «Нью-Васюки». Виявлені потреби відвідувачів і визначені недоліки у системі комунікації можуть стати основою для подальших удосконалень. Серед стратегічно важливих кроків окреслено вдосконалення організації сімейних екскурсій та акцент на розвиток інтерактивних елементів ремісничої зони, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та привабливості об'єкта.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА АВТОРСЬКОЇ СІМЕЙНОЇ ОГЛЯДОВОЇ ЕКСКУРСІЇ ДО ЕТНОПАРКУ «НЬЮ-ВАСЮКИ»

3.1 Пропозиції щодо поліпшення діяльності етнопарку та розробка концепції авторської програми сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки»

На основі аналізу відгуків відвідувачів на платформі Google Maps, за період 2025-2026 рр. було виявлено низку системних проблем у діяльності етнопарку «Нью-Васюки», які негативно впливають на імідж закладу та знижують рівень задоволеності відвідувачів парку. Основні недоліки можна прокласифікувати за декількома функціональними напрямками.

Розглянемо проблему санітарно-гігієнічного стану та безпеки, що зокрема у зустрічається у аквазоні. По перше, відвідувачами було наголошено на порушенні регламенту хімічної обробки води. Зафіксовано випадки перевищення концентрації хлоровмісних препаратів у басейнах, що спричиняє алергічні реакції, подразнення слизових оболонок очей у дітей та псування особистих речей відвідувачів, що свідчить про недосконалість системи автоматичного моніторингу якості води та відсутність оперативного контролю з боку технічного персоналу.

По друге, туристи відмічають недотримання санітарних норм у зонах фуд-корту, вказуючи на використання неякісної фритюрної олії, а саме тривале використання без попередньої заміни, та загальний стан антисанітарії на локаціях швидкого харчування біля басейнів.

Наступною проблемою є організація сервісного обслуговування та менеджменту персоналу. Перш за все про дану проблему свідчить відсутність культури безпеки та контролю. На водних локаціях спостерігається

ігнорування правил безпеки, наприклад, як було наголошено в одному із відгуків, у дорослому басейні підлітки стрибають із бортів, при цьому персонал етнопарку ігнорує подібні ситуації. Така реакція з боку рятувальників та старшого персоналу на небезпечні дії відвідувачів вказує на низьку дисципліну та недостатній рівень професійної підготовки кадрів.

Одним із суттєвих недоліків є невідповідність концепції зонування за віковими категоріями. Нездатність адміністрації забезпечити чітке розмежування між дитячими та дорослими зонами відпочинку призводить до виникнення конфліктних ситуацій, що значно знижує цінність рекреаційного продукту для дорослої аудиторії.

Гості парку невдоволені зокрема і гастрономічним сервісом та якістю продукції у високий сезон. Дана проблема проявляється у невідповідності ціни та якості. Спостерігається невідповідність фактичного виходу страв та їхнього презентаційного вигляду заявленим в меню, наприклад, невідповідність порцій шашлику із очікуванням клієнтів. Зокрема спостерігається контраст між високим рівнем основного ресторану та критично низьким рівнем сервісу в точках фаст-фуду в аквазоні.

З боку технічного облаштування території присутні недоліки проектування. Зокрема залежність комфорту від погодних умов, а саме складання парасольок під час вітру, за відсутності альтернативних тінювих навісів, що призводить до ризиків отримання сонячних опіків відвідувачами.

З метою усунення виявлених недоліків та підвищення конкурентоспроможності етнопарку, пропонується впровадити наступні заходи:

1. Встановити стаціонарні тінюві конструкції, наприклад тентові вітрила, в зоні шезлонгів, що забезпечить захист від сонячного опромінення незалежно від сили вітру.

2. Розробити та впровадити систему чек-листів для персоналу аквазони з акцентом на дотриманні правил безпеки відвідувачами.

3. Провести додаткове навчання у вигляді тренінгів для лінійного персоналу щодо стандартів комунікації та вирішення конфліктних ситуацій.

4. Впровадити систему внутрішнього аудиту якості для точок швидкого харчування у вигляді методу «таємного покупця».

5. Запровадити суворий контроль за дотриманням технологічних карт та термінів використання фритюрних жирів.

6. Забезпечити оперативне інформування клієнтів про графік роботи сезонних локацій через автоматизовані розсилки та оновлення статусів у соціальних мережах у реальному часі.

Отже, описані пропозиції щодо поліпшення діяльності парку допоможуть покращити та систематизувати роботу підприємства у різнопланових сферах його функціонування. Такі пропозиції будуть корисними та виправлять недоліки етнопарку, про які активно висловлюються гості, що допоможе покращити імідж підприємства та покаже, що адміністрація парку дійсно бере до уваги думку відвідувачів та робить усе можливе для усунення недоліків та покращення його діяльності задля створення комфортного відпочинку усіх гостей.

Аналізуючи туристичну діяльність етнопарку «Нью-Васюки», можна сказати, що гостям парку пропонується великий асортимент різноманітних послуг, від зоо-частини до міні-готелю. Етнопарк позиціонує себе як комплексний повноцінний рекреаційний парк розваг, що орієнтується на різну цільову аудиторію, але в більшості саме на сімейну, адже тут є чим зайнятися і дорослим, і дітям. Сім'ям, що приїжджають до етнопарку з дітьми можна досить цікаво та весело провести час, саме тому пропонується запровадити сімейну оглядову екскурсію до етнопарку, що потенційно може пропонуватися на сайті підприємства.

Концепція сімейної оглядової екскурсії «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки» базується на впровадженні інноваційної моделі «edutainment», яка трансформує традиційне відвідування парку на цілісну шестигодинну подорож із глибоким зануренням у культурне середовище. В

основі цієї концепції лежить принцип активної взаємодії між поколіннями, де освітній контент подається через гру, сенсорний досвід та спільну творчу діяльність батьків і дітей. Тож, розглянемо паспорт туристичного екскурсійного продукту у вигляді таблиці (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Паспорт туристичного екскурсійного продукту

Параметр маршруту	Характеристика та регламент послуг
Назва екскурсійного продукту	«Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки»
Вид туризму за метою	Рекреаційно-пізнавальний, етнографічний, сімейний
Цільовий ринковий сегмент	Сім'ї з дітьми молодшого та середнього шкільного віку (6-12 років)
Маршрут прямування	м. Одеса - с. Молодіжне (етнопарк «Нью-Васюки»)
Тривалість туру	6 годин
Сезонність	Травень - вересень (лінійний сезон)
Форма організації групи	Індивідуальна або збірна сімейна група
Кадрове забезпечення	1 екскурсвод-модератор (керівник групи), 2 лінійні аніматори квесту

Програма екскурсії вибудовується як послідовний квест-маршрут, що поєднує в собі інтерактивне знайомство з історією, практичні майстер-класи у ремісничих майстернях, екологічне виховання в контактному зоопарку, та зокрема цікаве та корисно-наповнене проведення часу всією сім'єю на свіжому повітрі. Кожна локація парку перетворюється на інтерактивний майданчик, де інформація адаптується одночасно під два рівні сприйняття: ігровий для дітей і змістовний та рекреаційний для дорослих, що дозволяє залучати всю родину до єдиного процесу пізнання.

Розглядаючи питання інноваційності екскурсійного продукту, ключовою перевагою є перехід із традиційного, переважно пасивного огляду локацій на інтегрований, організований та захопливий досвід, що поєднує елементи освітньої, рекреаційної та культурно-анімаційної діяльності. В екскурсії використовується ігровий сценарій із наскрізною сюжетною лінією. Замість розрізненого сприйняття окремих об'єктів парку, таких як зоопарк, майстерні чи аквазона, дана програма створює цілісне занурення у вигляді

етно-пригоди. Кожна локація допомагає досягти загальної мети й зберігати мотивацію та зацікавленість учасників, головним чином дітей, упродовж усіх шести годин заходу.

Інтеграція освітнього компоненту через технологію «Edutainment» відбувається за рахунок закріплення знань за допомогою коротких інтерактивних вікторин, що забезпечує не лише глибше розуміння, а й емоційний інтерес до процесу пізнання.

Екскурсія має чіткий акцент на зміцненні сімейних зв'язків через спільну участь у майстер-класах, або командних квестах. Використання таких інтерактивних методик орієнтоване на покращення комунікації між членами родини й створення умов для емоційного зближення, що є особливо важливим в контексті сучасних реалій, де родинні взаємодії часто обмежені часовими рамками та рутинними обов'язками.

Таким чином, запропонована екскурсія поєднує новаторські освітні та розважальні підходи з ергономічними рішеннями для організації заходу, що робить його унікальним і орієнтованим на задоволення потреб як окремих учасників, так і всієї родини в цілому.

Створена інтерактивно-квестова програма спрямована на дітей молодшого та середнього шкільного віку, а саме 6-12 років. Саме в цей період діти демонструють найбільшу мотивацію до участі в ігровій діяльності, що відповідає концепції «Edutainment». Вони також здатні дотримуватись командних правил і мають достатній рівень фізичної координації, необхідний для безпечного залучення до активних локацій.

Тож, розглянемо програму сімейної оглядової екскурсії «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки» у вигляді технологічної карти екскурсії:

Технологічна карта інтерактивної сімейної екскурсії

Часовий проміжок	Локація маршруту	Об'єкти огляду та інтерактиву	Тривалість (хв)	Методичні вказівки
9:00 - 9:45	Вийзд по маршруту «Одеса - етнопарк «Нью-Васюки»	Заміський ландшафт	45	Вступне слово екскурсовода, інструктаж з ТБ в авто, початок розповіді сюжетної легенди.
9:45 - 10:00	Вхідна зона етнопарку	Каса, подвір'я, фотозони	15	Вхід до етнопарку, огляд території, коротка ігрова вікторина про історію регіону. Видача «Карти дослідника» та карти території етнопарку.
10:00 - 10:30	Еко-етно зона	«Кози баби Рози», «Бабусине подвір'я»	30	Годування тварин еко-кормом під наглядом екскурсовода та екологічна просвіта.
10:30 - 12:00	Еко-етно зона	«Кози баби Рози», «Бабусине подвір'я»	90	Контрольоване годування тварин еко-кормом та екологічна просвіта.
12:00 - 13:00	Ремісничі майстерні	Місто майстрів	60	Проведення сімейного майстер-класу у форматі тандему батьків та дітей» під розповіді про ремесла та їх походження.
13:00 - 14:00	Перерва на обід	Ресторан «12 стільців»	60	Обід, перепочинок та вільний час.
14:00 - 15:00	Аквазона та фіто-релакс	Дитячий басейн, сухі зони та фіто-чани	60	Розділення групи за віком. Діти: квест з двома аніматорами (ТБ на воді, вік 6-12). Дорослі: релакс у чанах
15:00 - 15:30	Пішохідна зона із фігурами динозаврів	Динозаврячий каньйон	30	Невеличкий квест по локації під супровід розповіді про різноманітні види динозаврів, фігури яких представлені в каньйоні. Фото учасників екскурсії із фігурками.
15:30 - 16:00	Зона із тюбінговими гірками	Тюбінг парк	30	Командні спуски. Вікові обмеження: самостійно від 6 років. Видача еко-медалей. Збір групи на вийзд.

У рамках розробки авторської сімейної екскурсії «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки», було впроваджено систему інтерактивних методів, що дозволяють залишити осторонь пасивний формат сприйняття. Основою динаміки туру став принцип активного руху, який змінює логістичні переміщення між еко-зоною, вулицею «Майстрів» та аквапарком у живу взаємодію, задаючи енергійний ритм усій екскурсійній програмі. Традиційний формат розповіді замінено ігровим діалогом із додаванням завдань, де екскурсовод виконує роль ігрового провідника, залучаючи учасників до мислення за допомогою етно-квізів, квестів і загадок.

Під час відвідування ремісничих майстерень головним акцентом стає метод кооперативного навчання. Учасники працюють у малих групах або сімейних тандамах, що сприяє спільній творчій взаємодії дітей та батьків, зміцненню сімейних взаємин і розвитку навичок співпраці та взаємодопомоги. Одним із найяскравіших та найбільш інтерактивних елементів програми є метод моделювання ситуацій. Він реалізується у формі квест-екскурсії «Скарби старого етнографа», який перетворює юних мандрівників на справжніх дослідників. Учасники разом розгадують ребуси, шукають приховані шифри та літери-ключі, орієнтуючись на різних локаціях парку.

Теоретичні знання закріплюються через практику, яка поєднує словесні, наочні та дієві підходи. Серед іншого передбачено безпосереднє створення власного глиняного виробу на гончарному крузі та годування тварин спеціальним кормом. Таке гармонійне поєднання інтерактивних методів дає змогу змінити традиційний формат огляду об'єктів на емоційно насичений захопливий досвід, що створений із урахуванням особливостей дитячого сприйняття та сучасних стандартів організації сімейного відпочинку.

Розглянувши технологічну карту сімейної екскурсії та методи інтерактивної взаємодії впродовж подорожі етнопарком, зосередимо увагу на екскурсійній розповіді, фрагмент якої відображено в таблиці (табл. 3.3).

Фрагмент тексту авторської екскурсійної розповіді

Етап	Логіка та мовний прийом	Авторський текст екскурсовода-керівника
Вступ до ремісничого блоку	Прийом активізації уваги та візуалізації спадщини	«Ну що ж, мої юні дослідники та шановні дорослі, тільки-но ми переступили символічний поріг часу і опинилися в самому серці нашого етнопарку - на запашній вулиці Майстрів! Озирніться довкола, тут повітря наповнене ароматами нагрітої на сонці глини, свіжої соломи та димом від справжнього багаття. Ці будиночки - не просто декорації, це живі майстерні, у яких оживають прадавні традиції, що зберегалися сотнями років».
Демонстрація реквізиту	Метод ігрового діалогу та етноквізу	«А зараз перше завдання для нашої наймолодших дослідників! У мене в руках є цікавий предмет із нашого «чарівного портфеля» - глиняний глечик. Батьки, пообіцяйте не підказувати! Хто з вас може здогадатися, чому цей глечик має вузьке горлишко і широкий, округлий животик? Хто знає, для чого наші прашури придумали саме таку форму? Вірно! Він призначений для зберігання молока або квасу. Але ось вам маленький секрет: завдяки особливим властивостям цієї глини та такій формі, навіть у спекотні літні дні напій всередині залишався прохолодним, як із холодильника!»
Перехід до інтерактивної дії	Заклик до сімейної взаємодії	«Попереду нас чекає цікава пригода тривалістю 45 хвилин. Це час, коли ми перетворимося із звичайних глядачів на справжніх майстрів. І дорослі, і діти - зараз ми об'єднаємося у сімейні тандеми, щоб на практиці опанувати ремесло. Наш майстер покаже вам, як зробити глину слухняною під вашими руками та створити з неї щось особливе. У кожній родині буде змога виліпити свій унікальний глиняний талісман і забрати його на згадку про цю зустріч. Ви готові? Тоді зачухайте рукави, відкривайте першу сторінку ваших квест-карт і заходьте до майстерні!»

З огляду на те, що безпека екскурсантів під час проведення екскурсії відіграє надзвичайно важливе значення, розглянемо декілька загальних організаційно-методичних вказівок до екскурсійної програми. Протягом перебування неповнолітніх на території комплексу загальну цивільно-правову відповідальність за їхню безпеку несуть батьки або законні представники. Водночас під час організованого анімаційного блоку, відповідальність за життя та здоров'я дітей у межах виконання зазначеної програми передається суб'єкту туристичної діяльності - екскурсоводу та залученому персоналу етнопарку. Для забезпечення належного рівня безпеки

під час дитячого квесту на території «Акваленду» встановлюється суворий норматив щодо супроводу дітей. Зокрема, на групу з 6-8 дітей закріплюється двоє професійних аніматорів. Один із них виконує функцію провідного лідера квесту, тоді як інший уважно стежить за пересуванням і фізичним станом учасників та виступає в ролі завершального супроводжуючого. Проведення квесту організовується виключно в безпечних зонах аквапарку, а саме на сухих майданчиках аквазони та у мілководному дитячому басейні.

У разі виникнення непередбачуваних обставин під час туру передбачені стандартизовані алгоритми дій, розглянемо три непередбачувані ситуації, що можуть статися при проведенні даної екскурсії.

У разі початку повітряної тривоги, екскурсійна діяльність, а також усі супутні заходи негайно зупиняються. Екскурсовод і аніматори відповідають за координацію дій. Персонал забезпечує швидкий збір дитячої групи для передачі їх під нагляд дорослих учасників. Виконується обов'язковий перерахунок дітей за затвердженими списками. Під координуванням екскурсовода та адміністратора етнопарку учасники переводяться до сертифікованих укриттів, розташованих на території комплексу. Група залишається в укритті до офіційного оповіщення відбою повітряної тривоги. Програма екскурсії, в свою чергу, коригується або переноситься.

У разі отримання травми або погіршення самопочуття учасника, аніматор чи екскурсовод відокремлює травмовану дитину від загальної групи, організовуючи одночасний нагляд за іншими дітьми за допомогою другого аніматора. Негайно викликається черговий медичний працівник парку, а також про ситуацію повідомляють батькам постраждалого. До прибуття медичних працівників надається перша домедична допомога за допомогою сертифікованої аптечки екскурсовода, що є обов'язковим атрибутом. У разі серйозної травми викликається швидка допомога, і екскурсовод супроводжує потерпілого до медичного закладу.

При появі симптомів теплового або сонячного удару постраждалого негайно переносять у затінене чи прохолодне приміщення, наприклад, у

медичний пункт із кондиціонером. Забезпечується приплив свіжого повітря, знімається тісний одяг, пропонується прохолодна вода для пиття, а також застосовуються холодні компреси для зниження температури.

Розглянемо також не менш важливий аспект - загальні вимоги до дотримання техніки безпеки під час проведення сімейної екскурсії.

1. Усі учасники екскурсії зобов'язані неухильно виконувати інструкції екскурсовода та персоналу етнопарку для забезпечення належного рівня безпеки. Пересування територією дозволяється виключно облаштованими пішохідними доріжками. Залишення групи без попереднього погодження із керівником категорично забороняється.

2. Забороняється просовувати руки через захисні конструкції вольєрів, провокувати або залякувати тварин. Годування тварин можливе лише спеціалізованими кормами, які необхідно придбати на території парку. Цей процес здійснюється під наглядом екскурсовода. Використання іншої їжі, як-от чіпси, цукерки чи хліб, суворо заборонене.

3. Перед відвідуванням водних об'єктів та атракціонів всі учасники мають пройти інструктаж у співробітника служби рятувальників. Заборонено бігати по слизьких поверхнях або плитці навколо басейнів, штовхати інших осіб, а також пірнати чи стрибати зі споруд, призначених для інших цілей. Використання водних гірок та тубінг-трас дозволене лише за черговою та після сигналу, наданого інструктором.

Для забезпечення безпеки всіх відвідувачів відповідно до норм експлуатації обладнання етнопарку «Нью-Васюки» установлені наступні вікові обмеження для активностей та локацій:

1. Участь у дитячому квесті в «Акваленді» дозволена дітям віком від 6 до 12 років. Діти молодшого віку (до 6 років) можуть перебувати в ігровій зоні тільки під постійним наглядом батьків.

2. Водні гірки доступні для відвідувачів віком від 3 до 10 років. Великі швидкісні гірки: дозволені особам старше 12 років або зростом понад 140 см, згідно з регламентом безпеки аквапарку.

3. Бальнеологічний комплекс у вигляді фіто-чанів призначений виключно для дорослих осіб віком від 18 років. Підлітки віком від 14 років можуть бути допущені лише у супроводі батьків та за умов відсутності у них протипоказань зі здоров'я, зокрема серцево-судинних захворювань.

4. Участь у ремісничих майстер-класах дозволена дітям віком від 7 років. Діти віком 5-6 років можуть брати участь лише у форматі спільної творчості з батьками.

5. До самостійного спуску на «Тюбінг-трасі» допускаються діти старше 6 років. Учасники віком від 3 до 5 років можуть здійснювати спуски лише на спеціальних парних тюбах разом із дорослими.

Дотримання зазначених загальних вимог має забезпечити комфортне й безпечне проведення сімейної екскурсії, а також мінімізувати ризики виникнення непередбачуваних ситуацій та травмування під час перебування в етнопарку «Нью-Васюки».

3.2 Особливості інтерактивної взаємодії з екскурсантами та карта екскурсійного маршруту

Особливості інтерактивної взаємодії в рамках екскурсії «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки» базуються на впровадженні сучасної концепції edutainment, яка дозволяє перетворювати кожен етап подорожі на активний діалог між відвідувачами та культурно-рекреаційним середовищем. Головним принципом такого підходу є відмова від традиційної лекційної форми на користь залучення учасників у процес, де екскурсоводи й аніматори виступають модераторами спільного сімейного досвіду.

Говорячи про інтерактивну складову, її вплив і залученість відчуються ще на самому початку завдяки впровадженню ігрових елементів у структуру відвідування. З першого кроку як діти, так і дорослі отримують у своє розпорядження спеціально розроблені інструменти, які допомагають їм глибше зануритися в процес дослідження місцевості. Наприклад, «карти дослідника», оснащені місцями для збору унікальних печаток та мовних кодів, мотивують не лише слухати інформацію чи спостерігати довкола, але й активно взаємодіяти із середовищем. Такі методи сприяють пошуку відповідей на різноманітні запитання та взаємодії з об'єктами парку.

Впровадження гейміфікації у маршрут створює постійний інтерес і залученість відвідувачів, адже кожна зупинка на маршруті, включаючи популярні локації, такі як зоо-зона чи мальовничий «Динозаврячий каньйон», пропонує або креативні завдання, або різноманітні пошукові активності. Ця концепція не лише підсилює освітній та розважальний елементи, але й дає можливість учасникам стати частиною захопливої пригоди.

Для прикладу інтерактивної взаємодії можна звернутися до квесту із символічною назвою «Скарби старого етнографа», який створений так, щоб в процесі екскурсії учасники змогли не лише дізнатись багато нового, але й провести час яскраво і незабутньо. За планом, квест триває близько години (з 14:00 до 15:00) і включає низку цікавих завдань та ключових точок для активного залучення всієї групи.

Успішна реалізація такого квесту значною мірою залежить від ретельно продуманої поетапності дій та логічної структури ігрових завдань. Кожен етап створено з урахуванням концепції навчальних розваг, де теоретичні знання про етнографічні й природні особливості місцевості гармонійно поєднуються з інтерактивними елементами пошуку. Тож, розглянемо деталізований сценарій квесту (див. табл. 3.4).

Сценарій квесту «Скарби старого етнографа»

Етап / завдання	Суть інтерактиву та локація	Ігрове запитання	Кінцевий результат
Старт квесту	Збір дитячої групи біля «Акваленду». Оголошення легенди.	«Етнограф залишив таємну скриню. Щоб її відкрити, нам потрібно зібрати літери-ключі на локаціях парку!»	Формування команди, видача інструкцій.
Завдання 1	Логічна гра «Слідопит» на «Бабусиному подвір'ї».	«Хто з мешканців подвір'я носить два роги, дає корисне молоко, але не корова, і дуже любить ласувати капустою?»	Правильна відповідь «Коза». Розгадується перша літера «С».
Завдання 2	Етно-квіз «Зістав предмет» у «Місті Майстрів»	«Який старовинний глиняний предмет заміняв нашим предкам сучасний термос і холодильник?»	Правильна відповідь «Гладущик». Розгадується друга літера «К».
Завдання 3	Координаційна гра «Сліпий поводитир» у лабіринті.	Розгадування текстового ребусу, захованого у конверті біля фігури коня.	Розгадування слова «Традиція». Відкривається третя літера «А».
Завдання 4	Інтерактивна еко-гра «Сортувальник» у зоо-зоні.	«Які предмети з цього списку (овочі, чіпси, крупи, пластик, трави) ні в якому разі не можна кидати тваринам, щоб не зашкодити їм?»	Демонстрація еко-культури. За правильну відповідь відкривається четверта літера «Р».
Завдання 5	Водна міні-естафета «Дістань капсулу» у сухій зоні території басейну).	«Мене ллють, мене п'ють, у басейні на мене чекають, усім я потрібна. Хто я?»	Правильна відповідь «Вода». Учасники відкривають капсули, всередині яких кілька питань. За правильну відповідь вони дізнаються п'яту літеру «Б».
Фінал квесту	Збір літер біля замкненої скрині.	«Який головний предмет меблів є у назві нашого ресторану, який є у нашому парку?»	Слово «Стілець» дає літеру «И». Код «СКАРБИ» відкриває скриню.

Особливу роль у взаємодії відіграє сенсорне сприйняття. Воно реалізується через безпосередній фізичний контакт із природою, наприклад,

годування тварин або участь у тематичному майстер-класі. У таких моментах створюється унікальна співпраця, адже майстри не лише передають практичні вміння, але й допоможуть сім'ї виготовити спільний виріб, який збереже пам'ять про поїздку. Комунікаційна модель екскурсії також враховує вікові особливості учасників. Поки діти розважаються активними іграми у водній зоні, батьки отримують змогу відпочити, беручи участь у ритуалі приготування фіто-чаю, що дозволить розслабитися та змінити темп засвоєння вражень.

Завершення інтерактивної подорожі супроводжується емоційною розрядкою. Спільна прогулянка та заключні активності в «Тюбінг-парку» посприяють об'єднанню дітей та дорослих і обміну враженнями. Завдяки цьому кожен відвідувач стане не просто свідком заходу, а центральним учасником пригоди, адже інформація про історію, природу та побут засвоюється органічно - через гру, практичну діяльність і приємний відпочинок.

Розглянемо карту екскурсійного маршруту сімейної оглядової екскурсії етнопарком «Нью-Васюки» (рис. 3.1), де рожевою лінією зображено піший маршрут екскурсантів, а синіми помітками - місця зупинок.

Рис. 3.1 Карта екскурсійного маршруту сімейної оглядової екскурсії

Карта демонструє логічну послідовність просторового переміщення екскурсантів, охоплюючи всі головні зони етнопарку. Починається маршрут з вхідної зони, де проводиться первинний інструктаж та запроваджується елемент гейміфікації у вигляді отримання квест-завдань. Далі учасники слідує до інтерактивних локацій, таких як зоо-зона та «Містечко майстрів».

На карті також наочно відображені місця зупинок і маршрути переміщення, що підкреслюють поступову реалізацію концепції «edutainment». Такий підхід забезпечить гармонійний перехід між активними етапами, на кшталт квесту в «Акваленді» чи участі в майстер-класах, і розслабляючими або пізнавальними паузами, як наприклад перебування у фіто-чанах чи відвідування «Динозаврячого каньйону».

Отже, кільцева структура маршруту створить зручні умови для ефективного управління увагою групи, адже вона дозволить екскурсоводу чергувати різні типи взаємодії залежно від особливостей кожної локації.

3.3 Маркетингова стратегія та розрахунок вартості сімейної оглядової екскурсії

Ціннісна пропозиція даного туристичного продукту зосереджена на створенні багатогранного емоційного досвіду, який вирішує додаткові потреби та відповідає запитам сімейних клієнтів. Для дітей пропонується захопливе навчання через гру у вигляді гейміфікованих квестів та інтерактивних ремісничих занять. Такий підхід дає малечі змогу опановувати практичні навички завдяки активній участі. Для батьків головною перевагою продукту стає можливість отримати комфортний відпочинок без зайвого стресу, оскільки професійний супровід аніматорів гарантує безпеку дітей і їх повну залученість. Така система дозволяє дорослим насолоджуватися як

власним дозвіллям, так і спільними яскравими моментами в колі родини. У підсумку така модель надає основну спільну цінність - якісно організований сімейний відпочинок і створення незабутніх спогадів для сімейної історії. Оскільки прийняття рішень про сімейне дозвілля найчастіше залежить від жінок і матерів віком від 25 до 45 років, просування цього продукту планується зосередити на цифрових платформах Instagram та TikTok. Візуальний стиль соціальних мереж буде будуватися на зображеннях та відео, які випромінюватимуть природність та затишок. Для цього буде використано світлі та пастельні тони, що підкреслюють екологічність локацій без перевантаження графічним дизайном. Контентна стратегія включає динамічні відеоролики із дитячими емоціями, інформаційні публікації у вигляді чек-листів для підготовки до подорожей, а також інтерактиви, які сприяють взаємодії у вигляді вікторин, ігрових активностей та репостів відгуків реальних клієнтів.

Щоб донести ключові переваги до споживачів, планується використовувати мультिकанальний маркетинговий підхід. Основним способом залучення первинної аудиторії є таргетована реклама в соціальних мережах Meta, орієнтована на жителів великих міст в радіусі транспортної доступності, враховуючи їх інтереси до сімейного відпочинку. Паралельно впроваджуватиметься маркетинг впливу у вигляді співпраці з регіональними мамами-блогерами, які відвідуватимуть екскурсію у форматі бартеру та ділитимуться враженнями про сервіс у реальному часі.

Для практичної реалізації створеного туристичного продукту було здійснено розрахунок витрат на організацію екскурсії для групи, що складається з сім'ї із трьох осіб. У загальну вартість включено як основні витрати - трансфер, вхідні квитки, так і спеціалізовані послуги, спрямовані на забезпечення інтерактивності програми у вигляді майстер-класів, реквізитів для квестів, супроводу аніматора. Такий підхід сприяє формуванню прозорої цінової політики й гарантує високий рівень сервісу. У вартість екскурсії не входить лише обід у ресторані «12 стільців», але якщо розглядати даний

туристичний продукт з боку впровадження до переліку послуг етнопарку, то можна створити спеціальний комплексний обід для цієї екскурсії та включити його у загальну вартість екскурсії. Отже, розглянемо деталізацію витрат, що представлена в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Економічне обґрунтування вартості сімейної оглядової екскурсії «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки»

Послуга	Індивідуальна сім'я (3 особи), грн	Груповий тур (12 осіб), грн
1. Транспортне обслуговування (Одеса-Нью-Васюки)	1 500 (мінівен)	3 500 (мікроавтобус)
2. Вхідні квитки	1 250 (2 дорослих та 1 дитина)	4 800 (6 дорослих та 6 дітей)
3. Послуги екскурсовода (супровід 6 год)	1 500	1 800 (груповий тариф)
4. Послуги аніматорів квесту (1 год)	400 (1 аніматор)	800 (2 аніматори)
5. Витратні матеріали та реквізит МК/квесту	500	2 000
6. Послуги бальнеології (фіто-чани для дорослих)	700 (2 дорослих)	2 100 (6 дорослих)
Туристичне страхування	350	1400
Виробнича собівартість	6 200	16 400
Адміністративно-накладні витрати (5% від собівартості)	310	820
Повна собівартість турпродукту	6 510	17 220
Плановий прибуток туроператора (рентабельність 20%)	1 302	3 444
Загальна вартість туру на групу	7 812	20 664
Кінцева ціна на 1 особу (середній чек)	2 604	1 722

Основна перевага розрахованої фінансової моделі полягає в тому, наскільки істотно змінюється вартість поїздки на одну людину залежно від розміру групи. Якщо в подорож вирушає сім'я з трьох осіб, то ціна на кожного члена родини помітно зменшується - до 2 604 гривень, що стає можливим завдяки розподілу транспортних та організаційних витрат між трьома учасниками, та робить тур оптимальним варіантом для комфортного відпочинку «під ключ». Найвигіднішим варіантом для масового ринку є груповий сімейний тур на 12 осіб, у якому ціна відпочинку на одну людину становить лише 1 722 гривні. Використання мікроавтобуса для спільної

поїздки та розподіл оплати праці персоналу між учасниками дозволяють зменшити витрати до прийняттого рівня, а для туроператора це забезпечує максимальний дохід із одного виїзду - 3 444 гривні.

Для етнопарку «Нью-Васюки» впровадження та регулярне проведення такого анімаційного туру має кілька важливих переваг. По-перше, парк отримує стабільний і передбачуваний дохід від одночасної реалізації групового пакета послуг. З кожної групи з 12 осіб надходить 4 800 гривень за продаж вхідних квитків і ще 2 100 гривень за використання фіто-чанів дорослими учасниками. По-друге, цей формат допомагає оптимізувати використання інфраструктури у періоди пікового навантаження та запобігає утворенню черг.

Учасники можуть насолоджуватися відпочинком, адже діти беруть участь у захопливих квестах на ігрових майданчиках, а батьки відпочивають у бальнеологічній зоні без скупчення людей та створення дискомфорту. Ще одним важливим аспектом є включення ремісничих майстер-класів у програму туру, що забезпечує постійне зайнятість місцевих майстрів-гончарів, спонукаючи розвиток ремесел і створюючи додатковий прибуток для парку від продажу сувенірів та витратних матеріалів. Крім того, такий яскравий і емоційний формат стає потужним засобом природного маркетингу завдяки контенту, який батьки активно створюють під час відвідування парку. Фотографії та відео з інтерактивних локацій швидко розповсюджуються в соцмережах, підвищуючи впізнаваність етнопарку та залучаючи нових відвідувачів.

Варто додати, що вартість туристичного страхування було розраховано на сайті страхової компанії «Місто» [39]. Для розрахунку було заповнено міні-анкету із вказуванням необхідних деталей про подорожуючих (див. рис. 3.2).

Рис. 3.2 Заповнена анкета для розрахунку страхового полісу

Після заповнення даної анкети сайт автоматично розрахував вартість страхування на сім'ю із двох дорослих та дитини (див рис. 3.3).

Туристичне страхування подорожуючих Україною	
Сума покриття	30 000 грн.
Нещасний випадок	20 000 грн.
Загальна вартість	360,00 грн.
Купити	

Рис. 3.3 Розрахована вартість страхового туристичного полісу

Для розрахунку трансферних послуг було обрано компанію ArtTaxi [40]. На сайті компанії наведено таблицю для самостійного розрахунку вартості трансферу на основі бажаного типу авто та кількості кілометрів (див. рис. 3.4). Для організації трансферних послуг було обрано автомобіль типу мінівен.

Тип авто	Стандарт	Комфорт	Бізнес	Мінівен
Ціна за 1 км. Україна	Від 18 грн	Від 20 грн	Від 35 грн	Від 38 грн
Ціна за 1 км. Європа	Від 27 грн	Від 31 грн	Від 40 грн	Від 49 грн
Можливі знижки	до 50%	до 50%	до 50%	до 50%

Рис. 3.4 Цінова політика трансферних послуг компанії ArtTaxi [40]

Таким чином, можна сказати, що запровадження цієї екскурсії може дати змогу етнопарку не лише отримувати додаткові прямі прибутки, але й сприятиме зростанню кількості повторних відвідувань. Крім того, це підвищить середній дохід від одного відвідувача завдяки запровадженню комплексного підходу до надання послуг, що включає розваги, майстер-класи та релаксаційні програми. Такий підхід збільшує можливість уникнути хаотичного або часткового придбання послуг, збільшуючи їх загальне споживання.

Висновки до 3 розділу

У даному розділі було представлено авторську сімейну оглядову екскурсію «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки», а також розроблено комплекс заходів для вдосконалення роботи підприємства на основі детального аналізу відгуків його відвідувачів. Особливу увагу було зосереджено на обґрунтуванні необхідності усунення системних недоліків,

таких як проблеми в аквазоні та точках громадського харчування, через впровадження внутрішнього аудиту, чек-листів для співробітників і модернізацію технічної інфраструктури території.

Концепція розробленої екскурсії базується на принципах «edutainment» і трансформує звичайне відвідування парку у шестигодинну інтерактивну подорож. Розроблений квест-маршрут, представлений у вигляді карти-схеми, забезпечує логічну послідовність пересування та гармонійно чергує активні фази з паузами на відпочинок. Значний акцент зроблено на інтерактивній взаємодії з учасниками екскурсії через сенсорний досвід, майстер-класи та елементи гейміфікації, що дозволяє залучити різновікові групи до спільного процесу пізнання культурного середовища.

Зокрема було проведено калькуляцію вартості для сім'ї з трьох осіб, що демонструє фінансову доступність запропонованого туристичного продукту та його потенційне забезпечення прибутковості для операційної діяльності парку. Таким чином, запропонована екскурсійна програма може не лише підвищити рівень обслуговування в етнопарку «Нью-Васюки», але сформує унікальну ціннісну пропозицію для сектору сімейного туризму Одеської області.

ВИСНОВКИ

У межах проведеного дослідження проведено всебічне теоретичне та практичне обґрунтування організації сімейного дозвілля в етнографічних парках. Дослідження дало змогу сформувавши цілісний підхід до розвитку зазначеного сегмента туристичного ринку. Результати теоретичного аналізу підтвердили, що сучасний сімейний туризм виступає не лише механізмом рекреації, а й ефективним стратегічним інструментом зміцнення внутрішньо сімейних зв'язків. При цьому було проаналізовано концепцію «edutainment», яка гармонійно поєднує освітні елементи з розважальними технологіями. Використання такого підходу в етнокультурному середовищі створює умови для живого засвоєння культурних традицій та сприяє соціалізації дітей.

Практичне дослідження функціонування етнопарку «Нью-Васюки» виявило значні можливості для його подальшого розвитку. Зокрема, було встановлено, що наявний ресурсний потенціал потребує удосконалення, особливо в контексті покращення комунікаційної прозорості та дотримання сучасних стандартів безпеки. У рамках дослідження розроблено авторську концепцію сімейної оглядової екскурсії під назвою «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки». Запропонована програма пропонує інноваційний формат квест-маршруту, що унікально поєднує ігрові прийоми, сенсорні відчуття та практичну творчу діяльність у ремісничих майстернях. Для ефективного впровадження цієї програми створено спеціальну карту-схему маршруту, а також виконано детальну калькуляцію вартості послуг, що свідчить про її комерційну доцільність та організаційну ефективність.

У підсумку за узагальнення результатів, можна зробити висновок, що реалізація подібних інтерактивних програм сприятиме підвищенню конкурентоспроможності етнографічних об'єктів Одещини. Крім того, вона забезпечить новий якісний рівень сімейного дозвілля, який органічно поєднує рекреаційну функцію з важливою місією збереження культурної

спадщини. Таким чином, здійснене дослідження представляє логічний перехід від теоретичного осмислення питань сімейного туризму до практичної реалізації інноваційного туристичного продукту, що має значний потенціал для розвитку туристичних можливостей регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Олійник О. Технології дозвіллевої діяльності з сім'ями. Альманах «Культура і сучасність». 2018. Т. 1, № 2016. С. 43–44. URL: <https://journals.urau.ua/kis/article/view/148427> (дата звернення: 30.03.2026).
2. Сімейний туризм як форма дозвіллевої діяльності. Все про туризм: туристична бібліотека InfoTour.in.ua. URL: <https://infotour.in.ua/belyakov.htm> (дата звернення: 30.03.2026).
3. Старинець О., Шестель О., Матвійчук Л. Новітні тенденції формування екскурсій в Україні. Інновації та технології в сфері послуг і харчування. 2023. Vol. 3, no. 9. P. 66–70. URL: [https://doi.org/10.32782/2708-4949.3\(9\).2023.11](https://doi.org/10.32782/2708-4949.3(9).2023.11) (дата звернення: 02.04.2026).
4. Addis M. New technologies and cultural consumption. Edutainment is born!. SSRN electronic journal. 2002. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.319503> (дата звернення: 04.04.2026).
5. Сухопара І., Тимошук М. Особливості застосування технології едьютейнмент на уроках «Я досліджую світ». Молодий вчений. 2021. № 10 (98). С. 73–77. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-19> (дата звернення: 02.04.2026).
6. Edutainment uncovered: what it is and why it matters in modern learning. Terra. URL: <https://terrateamup.com/2025/11/25/what-is-edutainment-modern-learning/> (дата звернення: 03.04.2026).
7. Bridging Knowledge and Travel. Edutainment Blog. URL: <https://edutainment.blog/bridging-knowledge-and-travel/> (дата звернення: 05.04.2026).
8. Інтерактивні методи навчання та їх застосування в екскурсійній діяльності. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/dashevskaha.htm (дата звернення: 05.04.2026).

9. Верес К. О. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі. Національний університет харчових технологій, м. Київ. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/185e1d2f-7e40-4879-85d2-6bd8748c05d6/content> (дата звернення: 24.04.2026).

10. Ковальчук Т. І. Квест-екскурсія як форма активного пізнання світу учнями і студентами. Український педагогічний журнал. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=JUJ_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=IJ=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%96101259 (дата звернення: 24.04.2026).

11. Пахолок І. Р. Етнографічний туризм як один із чинників економічного розвитку міста Львова. Інноваційна економіка. 2021. 1-2 с.102-107. URL: <https://inneco.org/index.php/inneco/en/article/view/750/823> (дата звернення: 17.04.2026).

12. Кулаковська І. М. Розвиток етнічного туризму на Житомирщині в часи становлення державності України. Київський національний університету культури і мистецтв, м. Київ, 2012. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apkant_2012_12_22.pdf (дата звернення: 17.04.2026).

13. Мисяк О. М. Перспективи розвитку етнічного туризму в Україні. Сучасні тенденції розвитку туризму : Матеріали III Всеукр. науково-практ. конф., м. Миколаїв, 2015. С. 68-71. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/mysjak.htm (дата звернення: 17.04.2026).

14. A Religious and Ethnic Tourism Profile of Europe / I. Petroman et al. Scientific Papers Animal Science and Biotechnologies. 2011. Vol. 44, no. 2. P. 490-493. URL: <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/pdf/10.5555/20123107786> (дата звернення: 17.04.2026).

15. Van den Berghe P. L., Keyes C. F. Introduction: tourism and re-created ethnicity. *Annals of Tourism Research*. 1984. Vol. 11, № 3. P. 342-352. URL: [https://www.sci-hub.box/10.1016/0160-7383\(84\)90026-4](https://www.sci-hub.box/10.1016/0160-7383(84)90026-4) (дата звернення: 17.04.2026).

16. Lama R., Sarkhel D. *Encyclopedia of Tourism Management and Marketing*. 22nd ed. Ethnic Tourism : Elgar Online, 2023. URL: https://www.researchgate.net/publication/372769314_Ethnic_Tourism (дата звернення: 17.04.2026).

17. The Sustainable Development of Ethnographic Tourism as a Means of Preservation and Post-War Recovery of Ethnocultural Heritage of Ukraine / Н. І. Нароненко et al. *Business Inform*. 2023. Vol. 10, no. 549. P. 216–226. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-10-216-226> (дата звернення: 17.04.2026).

18. Спеціалізований туризм: навч. посіб. у 3-х ч. Ч. 1 / Н. А. Добрянська, С. Г. Ярьоменко, С. С. Шекера та ін. ; Одес. нац. технол. ун-т. — Одеса, 2024. — 160 с. <https://card-file.ontu.edu.ua/items/93c44311-7ec6-4a69-b40c-2f08c9ce4188> (дата звернення: 17.04.2026).

19. Спеціалізований туризм: навч. посіб. у 3-х ч. Ч. 2 / Н. А. Добрянська, Ф. А. Трішин, І. С. Калмикова та ін. ; Одес. нац. технол. ун-т. — Одеса, 2024. — 254 с. <https://card-file.ontu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b34f8a08-66d3-4a6f-93d5-a8cbc265d771/content> (дата звернення: 17.04.2026).

20. Поколюдна М. М., Семків М. О. Етнографічний туризм: особливості, географія та ресурсний потенціал (на прикладі України). *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. Т. 1, № 20 (60). С. 10–19. URL: [https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/opac/search.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnj_2018_20\(1\)_4.pdf](https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/opac/search.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnj_2018_20(1)_4.pdf) (дата звернення: 17.04.2026).

21. Рожнова В. Проблеми та перспективи розвитку етнотуризму: зарубіжний український досвід / В. Рожнова, Н. Терес / Етнічна історія народів Європи. 2013. Вип.39. С.35-44. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/rozhnova.htm (дата звернення: 17.04.2026).

22. Мисяк О.М. Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції розвитку туризму». Частина II. Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. 145 с. С.68-71. URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/konferentsii/2020konf/17_04_2020_compressed.pdf (дата звернення: 17.04.2026).

23. Museum Ethnographic Park (La Gomera). La Gomera Museum Los Telares, The Ethnographic Park of La Gomera. URL: <https://www.etnograficolagomera.com/en/> (дата звернення: 19.04.2026).

24. Gagauz Sofrasi - Ethno-Touristic Complex, Hotel, Museum, Restaurant, Wine Cellar. URL: <https://drinks.ua/news/gagauz-sofrasi/> (дата звернення: 19.04.2026).

25. Naslovnica. Etno Park Zagreb. URL: <https://etnoparkzagreb.com/> (дата звернення: 19.04.2026).

26. Українське село - етнографічний комплекс. Етно-село. URL: <https://etno-selo.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2026).

27. Куди з'їздити на вихідні: етнографічний комплекс «Українське село». Tochka.net. URL: <https://travel.tochka.net/ua/8992-kuda-sezdit-navykhodnye-etnograficheskiy-kompleks-ukrainskoe-selo/> (дата звернення: 24.04.2026).

28. Агроленд - етнопарк сімейних вражень у Великому Ходачкові. Агроленд у Великому Ходачкові. URL: <https://agroland.te.ua/> (дата звернення: 20.04.2026).

29. Етнопарк «Агроленд», Великий Ходачків: інформація, фото, відгуки. Путівник Україною №1 онлайн. Все про туризм та подорожі Україною. URL: <https://travels.in.ua/ru/object/5700/etnopark-agrolyend> (дата звернення: 24.04.2026).

30. Головна - Етнопарк «Ладомирія». Етнопарк «Ладомирія». URL: <https://ladomyriia.com/golovna/> (дата звернення: 20.04.2026).
31. Етнопарк Нью-Васюки - Парк для сімейного відпочинку. URL: <https://new-vasyuki.com.ua/> (дата звернення: 23.04.2026).
32. ТОВ "НЬЮ-ВАСЮКИ". YouControl - повне досьє на кожну компанію України. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/37363213/ (дата звернення: 23.04.2026).
33. Екотуризм та етнотуризм. Туристичний портал Одеси. URL: <https://www.odesatourism.site/pivden-ukrainy/eko-etno-turyzm/> (дата звернення: 24.04.2026).
34. Розваги - Фрумушика-Нова, Бессарабське село. Зелений туризм в Україні, сільський туризм, екотуризм, етнографічний туризм, сімейні канікули в Одесі. Центр етнографічного, зеленого, сільського туризму та сімейного відпочинку - Фрумушика-Нова, Бессарабське село. URL: <https://frumushika.com/entertainment.html> (дата звернення: 24.04.2026).
35. Офіційна сторінка садиби «Козацька родина» у Facebook. URL: <https://www.facebook.com/kozatska.sadyba/> (дата звернення: 23.04.2026).
36. Еко Ландія | Ми перетворюємо відпочинок у незабутні враження. Еколандія. URL: <https://ecolandia.com.ua/> (дата звернення: 24.04.2026).
37. Лавандові поля в Україні. *journeys-6-senses*. URL: <https://www.journeys6senses.com/lavanda-v-ukraine/> (дата звернення: 24.04.2026).
38. Добрянська Н.А. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства / Н.А. Добрянська, М.О. Варгатюк // Інвестиції: практика та досвід – Київ, 2015. -№20.- С. 84 - 87. (МОН України 13.07.15). URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ipd_2015_20_19 (дата звернення: 24.04.2026).

39. Трансфер Одеса - Заповіти авто з водієм на ArtTaxi | зручні та комфортні поїздки. ArtTaxi. URL: <https://arttaxi.com.ua/marshruty/odesa/> (дата звернення: 08.05.2026).

40. Страховий поліс по Україні для туристів - купити онлайн за 5 хвилин. Страхова компанія «Місто». URL: <https://ic-misto.com.ua/indyvidualne-strakhuvannya/turystychne-strakhuvannya/strakhovyi-polis-po-ukrayini> (дата звернення: 08.05.2026).

НАУКОВА ПРАЦЯ

Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні орієнтири», 15-16 квітня 2026 р., ОНТУ

кафедра
туристичного
бізнесу та
рекреації
ОНТУ

DEP.TOUR

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених та здобувачів
вищої освіти
“Розвиток туристичного бізнесу та
рекреації: досвід, сучасні виклики та
майбутні орієнтири”

Міжнародні партнери з Молдови, Румунії, Болгарії, Польщі

 15-16 квітня 2026

Робочі мови:
українська, англійська

м. Одеса, вул. Змієнка 1/3   konferenz.dep.tour.ontu@gmail.com   www.tourism.ontu.edu.ua

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні перспективи»

якості в індустрії гостинності.....	
<i>Соловійова М.І.</i> Перспективи та виклики розвитку жіночого соло-туризму.....	52
<i>Соловей С.П.</i> Розвиток еногастрономічного туризму як засобу підтримки локальних економік у повоєнних умовах.....	54
<i>Скіба В.С.</i> Стан та перспективи розвитку гастрономічного туризму в Україні.....	56
<i>Сподицький Я.Ю., Єнгаличева А.С.</i> Соціальна інфраструктура Одеси як туристичної дестинації: якісна оцінка споживачів.....	58
<i>Станчева К.А.</i> Чехія як провідний центр лікувально-оздоровчого туризму в Європі.....	59
<i>Чібуков С.С.</i> Перспективи організації винних турів на виноробні «Шато Піно» в Одеській області.....	62
<i>Яценко В.В.</i> Вплив соціальних мереж на формування «інстаграмних міст» та локацій як нового тренду розвитку туристичного бізнесу.....	64
СЕКЦІЯ 2 ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА ГОСТИННОСТІ	
<i>Багрій М.В.</i> Інновації в сервісі як чинник формування позитивного туристичного досвіду.....	66
<i>Данукалова О.С.</i> Молодіжний туризм в Туреччині як тренд сучасної туристичної індустрії.....	67
<i>Зосименко О.Р.</i> Дайвінг-туризм в Австралії.....	69
<i>Карпович Н.О.</i> Екотуризм як інноваційний напрям розвитку сталого туризму.....	71
<i>Коберник А.В.</i> Роль інтерактивних елементів екскурсії у залученні сімейної аудиторії до вивчення етнокультури.....	73
<i>Кузьомська К.С.</i> Wellness-туризм як інструмент стабілізації психоемоційного стану: передумови для створення рекреаційної програми.....	75
<i>Лаговська Н.Г.</i> Синергія спорту, рекреації та туризму у формуванні стратегічної моделі оздоровчого туризму.....	77
<i>Маломан С.П.</i> Інноваційні маркетингові інструменти просування туристичних дестинацій у глобальному цифровому просторі.....	79
<i>Махова А.Д.</i> Молодіжний туризм як інноваційний напрям розвитку туристичної індустрії України.....	81
<i>Ніколаєв М.В.</i> Організація професійних танцювальних фестивалів.....	83
<i>Оруджзаде Р.</i> Популяризація спортивних турів в Закарпатті.....	84
<i>Палтушева А.Р.</i> Кінотуризм нового формату: вплив дубляжу та звукового супроводу на туристичну привабливість локацій.....	86

Екотуризм є інноваційним напрямом сталого туризму, який поєднує екологічні, економічні та соціальні інтереси. Його розвиток сприяє формуванню нової парадигми туристичної діяльності, заснованої на принципах екологізації, цифровізації та соціальної відповідальності. У сучасних умовах екотуризм виступає важливим інструментом досягнення цілей сталого розвитку та забезпечення довгострокової стійкості туристичної галузі.

Список використаних джерел:

1. UNWTO Tourism Highlights 2015 Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2015.pdf (дата звернення: 02.04.2026).
2. Паньків Н., Скрипник М. Екологічний туризм як пріоритетний напрямок сталого розвитку туризму в Україні: виклики сьогодення // Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. – 2022. – № 4 (308). – С. 229–240. – DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-308-4-36> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Еко і сільський туризм: точки перетину [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mykrai.wordpress.com> (дата звернення: 02.04.2026).
4. Замула І. В., Кирилюк Д. Р. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економіка, управління та адміністрування. – 2023. – № 2 (104). – С. 3–9. – DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-2\(104\)-3-9](https://doi.org/10.26642/ema-2023-2(104)-3-9) (дата звернення: 02.04.2026).
5. Глушенко А., Рудоманов Д. Розвиток екотуризму в Україні // Економічний простір. – 2024. – № 189. – С. 119–122. – DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-22> (дата звернення: 02.04.2026).

Керівник:

*к.і.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи ЖТДУ
 Любченко В. В.*

**РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКСКУРСІЇ У ЗАЛУЧЕННІ
 СІМЕЙНОЇ АУДИТОРІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ЕТНОКУЛЬТУРИ**

**Коберник А.В., спец. 242 «Туризм», СВО «Бакалавр»
 Одеський національний технологічний університет, м. Одеса, Україна**

Сучасний стан туристичного ринку України диктує необхідність докорінного перегляду класичних підходів до екскурсійної діяльності. Спостерігаємо очевидну виснаженість ресурсу моделей «пасивного споглядання», які більше не відповідають запитам аудиторії. Особливо гостро це відчувається в царині сімейного дозвілля, де традиційні методики огляду об'єктів показу поступаються місцем запитам на глибоку пізнавальну активність та спільний емоційний досвід дітей і батьків. У центрі уваги тепер перебуває не просто інформування відвідувача, а створення умов для його особистісної залученості.

Сьогодні організатори туризму змушені вступати в жорстку конкуренцію за увагу підрастаючого покоління з агресивним цифровим середовищем. Очевидно, що проблема залучення молоді до вивчення національної етнокультури не може бути розв'язана суто через академічний виклад фактів або статичні експозиції. Для того, щоб виграти змагання зі смартфонами та віртуальними розвагами, екскурсійний контент має пропонувати кардинально нові методичні рішення, де сухі історичні дані поступаються місцем динамічним сценаріям взаємодії. У такому контексті інтерактивність перестає бути лише допоміжним «розважальним» інструментом і перетворюється на основоположний принцип

Керівник:

*д.е.н, професор, завідувач кафедри туристичного бізнесу та рекреації ОНУ
 Добрянська Н.А.*

Презентація результатів наукових досліджень до КРБ

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

*Організація сімейної оглядової екскурсії до
етнопарку Нью-Васюки*

Здобувачка:
Ангеліна КОБЕРНИК
4 курсу групи МТ-43

Керівник:
д.е.н., професор, зав.каф. ТБ та Р
Наталія ДОБРЯНСЬКА

Одеса – 2026

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці авторської сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки» з використанням інтерактивних методів навчання.

Об'єктом дослідження є процес функціонування та надання екскурсійних послуг у сфері сімейного туризму на базі етнопарку «Нью-Васюки».

Предметом роботи є сукупність теоретичних та практичних напрямів організації, розробки та просування авторських сімейних екскурсійних турів з використанням інтерактивних методів.

Новизна отриманих результатів полягає у розробці авторської програми сімейної оглядової екскурсії до етнопарку «Нью-Васюки», яка базується на поєднанні пізнавальних та розважальних елементів, а також в обґрунтуванні впровадження інтерактивної взаємодії як основного фактора залучення сімейної аудиторії.

Апробація результатів наукового дослідження. Окремі положення наукового дослідження було включено та апробовано на II міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні орієнтири», що відбулася 15-16 квітня 2026 р. в ОНТУ.

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти
"Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні орієнтири"

Міжнародні партнери з Молдови, Румунії, Болгарії, Польщі

15-16 квітня 2026

Робочі мови:
українська, англійська

Одеса, вул. Шевченка 17   konferencija@onpu.edu.ua   www.onpu.edu.ua

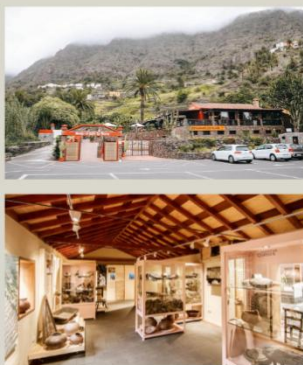
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СІМЕЙНОГО ТА ЕТНОГРАФІЧНОГО ТУРИЗМУ

У роботі досліджено потенціал сімейного туризму як інструменту зміцнення родинних зв'язків та соціалізації. Визначено, що впровадження концепції «edutainment» (навчання через розваги) трансформує екскурсійну діяльність у захопливий процес здобуття знань через емоційний досвід. Обґрунтовано, що інтеграція сімейного відпочинку з етнографічним туризмом на базі мережі етно об'єктів України дозволяє створити інноваційний туристичний продукт. Таке поєднання гармонізує автентичність з колективною діяльністю, забезпечуючи змістовне дозвілля та збереження родинних і культурних традицій.

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ЕТНОПАРКІВ

Етнографічний парк "Los Telares"
(о. Ла-Гомера, Канарські о-ви, Іспанія)

Етнотуристичний комплекс "Gagauz Sofrasi"
(с. Конгаз, Молдова)

"Етнопарк Загреб" (м. Загреб,
Хорватія)

ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОПАРКІВ

Заміський етнокомплекс «Українське село»
(с. Бузова, Київська область)

Етнопарк «Агроленд» (с. Великий
Ходачків, Тернопільська область)

Етнопарк «Ладомірія» (м. Радивилів,
Рівненська область)

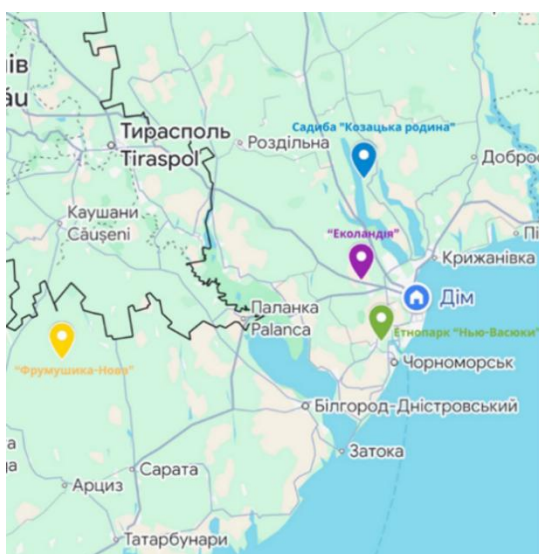
ЕТНОПАРК «НЬЮ-ВАСЮКИ» ТА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ

Аналіз діяльності етнопарку «Нью-Васюки» засвідчив його роль як багатофункціонального комплексу, що успішно поєднує еко, ремісничу та розважальні зони. Розмаїття послуг створює унікальний продукт, який виділяється на ринку туристичних послуг Одещини. Установлено, що концепція розвитку парку базується на підході «edutainment», в межах якого ремісничі майстер-класи відіграють центральну роль у задоволенні запитів представників різних вікових категорій відвідувачів.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ КОНКУРЕНТІВ ЕТНОПАРКУ «НЬЮ-ВАСЮКИ»

Параметри порівняння	Етнопарк «Нью-Васюки»	ЦЕТ «Фрумушка-Нова»	Садиба «Козацька родина»	Комплекс «Еколандія»
Географічна доступність	Висока (близько до Одеси)	Низька (віддаленість, складна дорога)	Середня (Біляївський напрямок)	Висока (зручне сполучення)
Основна спеціалізація	Сімейний відпочинок, еко-ферма, ремесла	Гастро-туризм, виноробство, скансен	Козацькі традиції, патріотичне виховання	Еко-рекреація, сучасний готельний сервіс
Інтерактивність (майстер-класи)	Дуже висока (широкий вибір ремесел)	Середня (екскурсійна спрямованість)	Висока (камерні, тематичні)	Низька (переважно пасивний відпочинок)
Контакт із тваринами	Масштабний контактний зоопарк	Вівцеферма (спеціалізована)	Невелика домашня ферма	Міні-ферма
Цільова аудиторія	Сім'ї з дітьми, шкільні групи	Організовані групи, поціновувачі вина	Шкільні групи, любителі історії	Корпорації, сім'ї, що цінують комфорт
Цінова категорія	Середня	Середня	Доступна (бюджетна)	Вище середньої

КАРТА КОНКУРЕНТІВ РЕГІОНУ

Географічний аналіз свідчить, що етнопарк «Нью-Васюки» має найзручніше логістичне розташування серед усіх конкурентів у регіоні. Він знаходиться найближче до Одеси, Чорноморська і Білгород-Дністровського, що гарантує стабільний потік як міських, так і курортних туристів. На відміну від «Еколандії» та садиби «Козацька родина», які розташовані значно північніше, «Нью-Васюки» знаходяться на зручному перехресті основних прибережних маршрутів. Що ж до головного конкурента - комплексу «Фрумушка-Нова», він розміщений західніше та найбільш віддалений від решти перелічених об'єктів, через що подорож туди займатиме більше часу та супроводжуватиметься додатковими витратами.

ВПРОВАДЖЕННЯ СІМЕЙНОЇ ОГЛЯДОВОЇ ЕКСКУРСІЇ ДО ЕТНОПАРКУ «НЬЮ-ВАСЮКИ» ТА ЇЇ КОНЦЕПЦІЯ

Концепція туру «Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки» базується на підході «edutainment» (навчання через розваги) та триває 6 годин. В основу екскурсії покладено принцип активної взаємодії між поколіннями, де освітній контент подається через спільну гру, творчість батьків і дітей та перетворює звичайний візит на глибоке занурення в культурне середовище.

ПРОГРАМА ТА ПАСПОРТ ТУРИСТИЧНОГО ЕКСКУРСІЙНОГО ПРОДУКТУ

Параметр маршруту	Характеристика та регламент послуг
Назва екскурсійного продукту	«Сімейні етно-пригоди в етнопарку Нью-Васюки»
Вид туризму за метою	Рекреаційно-пізнавальний, етнографічний, сімейний
Цільовий ринковий сегмент	Сім'ї з дітьми молодшого та середнього шкільного віку (6-12 років)
Маршрут прямування	м. Одеса - с. Молодіжне (етнопарк «Нью-Васюки»)
Тривалість туру	6 годин
Сезонність	Травень - вересень (лінійний сезон)
Форма організації групи	Індивідуальна або збірна сімейна група
Кадрове забезпечення	1 екскурсовод-модератор (керівник групи), 2 лінійні аніматори квесту

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ІНТЕРАКТИВНОЇ СІМЕЙНОЇ ЕКСКУРСІЇ

Часовий проміжок	Локація маршруту	Об'єкти огляду та інтерактиву	Тривалість (хв)	Методичні вказівки
9:00 - 9:45	Виїзд по маршруту «Одеса - етнопарк «Нью-Васюки»	Заміський ландшафт	45	Вступне слово екскурсовода, інструктаж з ТБ в авто, початок розповіді сюжетної легенди.
9:45 - 10:00	Вхідна зона етнопарку	Каса, подвір'я, фотозони	15	Вхід до етнопарку, огляд території, коротка ігрова вікторина про історію регіону. Видача «Карти дослідника» та карти території етнопарку.
10:00 - 10:30	Еко-етно зона	«Кози баби Рози», «Бабусине подвір'я»	30	Годування тварин еко-кормом під наглядом екскурсовода та екологічна просвіта.
10:30 - 12:00	Еко-етно зона	«Кози баби Рози», «Бабусине подвір'я»	90	Контрольоване годування тварин еко-кормом та екологічна просвіта.
12:00 - 13:00	Ремісничі майстерні	Місто майстрів	60	Проведення сімейного майстер-класу у форматі тандему батьків та дітей під розповіді про ремесла та їх походження.
13:00 - 14:00	Перерва на обід	Ресторан «12 стільців»	60	Обід, перепочинок та вільний час.
14:00 - 15:00	Аквазона та фіто-релакс	Дитячий басейн, сухі зони та фіто-чани	60	Розділення групи за віком. Діти: квест з двома аніматорами (ТБ на воді, вік 6-12). Дорослі: релакс у чанах
15:00 - 15:30	Пішохідна зона із фігурами динозаврів	Динозаврячий каньйон	30	Невеличкий квест по локації під супровід розповіді про різноманітні види динозаврів, фігури яких представлені в каньйоні. Фото учасників екскурсії із фігурками.
15:30 - 16:00	Зона із тюбінговими гірками	Тюбінг парк	30	Командні спуски. Вікові обмеження: самостійно від 6 років. Видача еко-медалей. Збір групи на виїзд.

СЦЕНАРІЙ КВЕСТУ «СКАРБИ СТАРОГО ЕТНОГРАФА»

Етап / завдання	Суть інтерактиву та локація	Ігрове запитання	Кінцевий результат
Старт квесту	Збір дитячої групи біля «Акваленду», Оголошення легенди.	«Етнограф залишив таємну скриню. Щоб її відкрити, нам потрібно зібрати літери-ключі на локаціях парку!»	Формування команди, видача інструкцій.
Завдання 1	Логічна гра «Слідопит» на «Бабусиному подвір'ї».	«Хто з мешканців подвір'я носить два роги, дає корисне молоко, але не корова, і дуже любить ласувати капустою?»	Правильна відповідь «Коза». Розгадується перша літера «С».
Завдання 2	Етно-квіз «Зістав предмет» у «Місті Майстрів»	«Який старовинний глиняний предмет заміняв нашим предкам сучасний термос і холодильник?»	Правильна відповідь «Гладущик». Розгадується друга літера «К».
Завдання 3	Координаційна гра «Сліпий поводитир» у лабіринті.	Розгадування текстового ребусу, захованого у конверті біля фігури коня.	Розгадування слова «Традиція». Відкривається третя літера «А».
Завдання 4	Інтерактивна еко-гра «Сортувальник» у зоо-зоні.	«Які предмети з цього списку (овочі, чіпси, крупи, пластик, трави) ні в якому разі не можна кидати тваринам, щоб не зашкодити їм?»	Демонстрація еко-культури. За правильну відповідь відкривається четверта літера «Р».
Завдання 5	Водна міні-естафета «Дістань капсулу» у сухій зоні території басейну).	«Мене люють, мене п'ють, у басейні на мене чекають, усім я потрібна. Хто я?»	Правильна відповідь «Вода». Учасники відкривають капсули, всередині яких кілька питань. За правильну відповідь вони дізнаються п'яту літеру «Б».
Фінал квесту	Збір літер біля замкненої скрині.	«Який головний предмет меблів є у назві нашого ресторану, який є у нашому парку?»	Слово «Стілець» дає літеру «І». Код «СКАРБИ» відкриває скриню.

КАРТА ЕКСКУРСІЙНОГО МАРШРУТУ СІМЕЙНОЇ ОГЛЯДОВОЇ ЕКСКУРСІЇ

МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ ЕКСКУРСІЇ

Визначено план дій щодо просування екскурсійного продукту, орієнтований на головну групу клієнтів, які приймають рішення, — матерів віком 25–45 років. Рекламну кампанію передбачено розгорнути в мережах Instagram та TikTok із використанням затишного візуального стилю у світлих і пастельних тонах. Доведено доцільність мультиканального маркетингу, що поєднує таргетовану рекламу в мережі Meta для мешканців великих міст та співпрацю з регіональними мамами-блогерами у форматі тест-драйву екскурсії з відгуками в реальному часі.

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВАРТОСТІ СІМЕЙНОЇ ОГЛЯДОВОЇ ЕКСКУРСІЇ «СІМЕЙНІ ЕТНО-ПРИГОДИ В ЕТНОПАРКУ НЬЮ-ВАСЮКИ»

Послуга	Індивідуальна сім'я (3 особи), грн	Груповий тур (12 осіб), грн
1. Транспортне обслуговування (Одеса-Нью-Васюки)	1 500 (мінівен)	3 500 (мікроавтобус)
2. Вхідні квитки	1 250 (2 дорослих та 1 дитина)	4 800 (6 дорослих та 6 дітей)
3. Послуги екскурсовода (супровід 6 год)	1 500	1 800 (груповий тариф)
4. Послуги аніматорів квесту (1 год)	400 (1 аніматор)	800 (2 аніматори)
5. Витратні матеріали та реквізит МК/квесту	500	2 000
6. Послуги бальнеології (фіто-чани для дорослих)	700 (2 дорослих)	2 100 (6 дорослих)
Туристичне страхування	350	1400
Виробнича собівартість	6 200	16 400
Адміністративно-накладні витрати (5% від собівартості)	310	820
Повна собівартість турпродукту	6 510	17 220
Плановий прибуток туроператора (рентабельність 20%)	1 302	3 444
Загальна вартість туру на групу	7 812	20 664
Кінцева ціна на 1 особу (середній чек)	2 604	1 722

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Перевірка тексту на плагіат

Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Організація сімейної оглядової екскурсії до етнопарку Нью-Васюки»

Засіб перевірки <https://www.turnitin.com/>

Унікальність по фразам >50 %

Унікальність по словам >50 %

ONTU_QWB_242_2026_Kobernyk_A_V_TP.docx

 Odesa National University of Technology

Document Details

Submission ID

trnoid:2945-389974782

Submission Date

May 31, 2026, 10:29 PM GMT+3

Download Date

May 31, 2026, 10:37 PM GMT+3

File Name

ONTU_QWB_242_2026_Kobernyk_A_V_TP.docx

File Size

9.5 MB

111 Pages

21,426 Words

150,221 Characters

 Page 1 of 120 - Cover Page

Submission ID: trnoid:2945-389974782

 Page 2 of 120 - Integrity Overview

Submission ID: trnoid:2945-389974782

13% Overall Similarity

The combined total of all matches, including overlapping sources, for each database.

Top Sources

13% Internet sources

1% Publications

3% Submitted works (Student Papers)

Integrity Flags

1 Integrity Flag for Review

 Replaced Characters

14 suspect characters on 4 pages

Letters are swapped with similar characters from another alphabet.

Our system's algorithms look deeply at a document for any inconsistencies that should set it apart from a normal submission. If we notice something strange, we flag it for you to review.

A Flag is not necessarily an indicator of a problem. However, we'd recommend you focus your attention there for further review.

Здобувачка _____

Ангеліна КОБЕРНИК

Керівник роботи _____

Наталя ДОБРЯНСЬКА